

Jó Pajtás

2018. III. 22.

72. évf., 9. szám

Fotó: Ótos András

**A topolyai
Csáki Lajos iskola
kiválóságai
magyartanáraikkal**

JELÉSRE VIZSGÁZTAK
**A legjobb iskolák
között a péterrévei**

A TÚLÉLÉS ZÁLOGA
**Mivel játszottak
egykor a gyerekek?**

MAGUNK KÖZÖTT
Menő vagy ciki?

MOZOGJUNK!
**Célszerű-e
izomlással edzeni?**

Hat évvel ezelőtt ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját a topolyai Csáki Lajos iskola, és képe ma is meglehetősen hasonlít az egykorira, noha többszöri bővítésen, felújításon esett át. Nagy épület, gondosan karbantartva, épp csak az a baj, hogy a tanulók száma itt is csökkent az elmúlt években.

A helybeli születésű szövőmunkásról, majd kommunista mártírról, Csáki Lajosról (1869–1936) kapta nevét az intézmény, mely kezdetben polgári iskolaként működött. Egy ideig a Petőfi brigád nevet is viselte, majd 1961-től mostani nevén fut. Az iskola névadója március 27-én született, így ebben az időszakban, március végén különösen zsong az intézmény.

Mi ettől függetlenül rég terveztük az iskolalátogatást. Hogy miért? Mert bármi jut el

CÍMOLDALI KÉPÜNKHÖZ Egyszerűen jó

hozzánk abból az intézményből, az egyszerűen jó. Nagy szerepe van ebben **Nagy Majlát Ágota** és **Apró József** magyartanároknak, és természetesen az egész munkaközösségnek.

Bevallom, jól esett találkozni azokkal az olvasóinkkal, akik időről időre írják is a lapot. Merthogy a Csákiból is érkeznek anyagok a Rügyfakadás rovatunkba. Ezenkívül híreinkben szerepelnek a kiváló teljesítményt nyújtó tanulók, tehetségek, talán nem is elégszer.

Jó volt megismerni **Kopunovity Dánielt** személyesen is, hisz hétről hétre levelet váltunk, ő a Jó Pajtás nyereményjátékának talán legrendszerezesebb, legügyesebb megfejtője. Örülünk, hogy újra láthatjuk

Szabó Rebekát, akit udvarnoki szavalóversenyünk rendszeres résztvevőjeként ismertünk meg, és a többieket is – akiknek talán „csak” a neve hangzik ismerősen –, **Guba Csongort**, **Szabó Szintiát**, **Tóth Zoét** az ötödik osztályból, **Nagyidei Márkot**, **Tuvic Tamarát** a hatodikból, **Apró Stefániát**, **Pastyik Nórát**, **Kollár Melittát** a hetedik osztályból, valamint a nyolcadikosokat: **Tuvic Alekszandrát**, **Tóth Jázmint**, **Csincsák Virágot**, **Francia Flaviet**, és **Nagy Daniellát**. Őket láthatjátok a címdalalon.

Egy iskolai órányi idő állt rendelkezésünkre, hogy megismerjük ezeket a tehetségeket, mert ők mindannyian azok. Valamiben kitűnnek. **Ótos András** fotóriporter kollégám gyönyörű portrékat készített valamennyiükről, amit a jövő héten megjelenő dupla számban fogunk megmutatni nektek. Az újságírónak valamilyen nehezebb dolga volt, de a Jó Pajtáshoz, a pályaválasztáshoz, az iskolához kapcsolódó beszélgetésünk főbb mozzanatait meg fogjuk osztani veletek.

Nagy Magdolna

Áprily Lajos Tavaszi vizek

*Zsong a szigetcsúcs barna berke,
a harkály részegen nevet.
Az ifjú nap: Dávid, leverte
a lomha Góliát-telet.
Állok a vadvizes tavaszban,
bódít a szaga, mint a bor,
kedvemben egy füttyös kamasz van,
aki voltam valamikor.
Vizek futnak, jegek ropognak,
dudorászom, kurjongatok –
Lelkemben patakok zuhognak,
patakok, patakok, patakok.*

A jövő héten dupla szám

Tekintettel a húsvéti szünidőre, április első hetében nem jelenik meg lapunk. A jövő héten, március 29-én azonban dupla számmal jelentkezőnk, hogy legyen olvasnivaló akár két hétre is.

Márciusban tehát öt alkalommal jelenünk meg, ebből négy szám szimpla, az utolsó, a március 29-én megjelenő szám pedig kettős. A szimpla számok ára 50 dinár, a dupla 100 dinárba kerül.

Áprilisban 12-én, 19-én, 26-án jelentkezőnk változatlanul szimpla kiadásban, a régi áron.

Májusban ugyancsak öt csütörtök lesz, tehát öt „sima” Jó Pajtás várható, egyenként 50 dinárért.

Júniusban két alkalommal jelenünk meg, 7-én és 14-én. Ez utóbbi, mint tanévzáró szám dupla szám, 100 dinárba fog kerülni.

A tavasz hangulatát árasztják a topolyai Csáki Lajos iskola egyik magyar szaktantermének falán a tarkabarka kifestők

Jelesre vizsgáztak

A péterrévei Samu Mihály a legjobb iskolák között

Reggel hét óra. Péterréve egyetlen iskolája felé igyekszem. Hatalmas, emeletes épület a központban. Nincs is másik ilyen magas épület, kivéve a templomot. Igazi kora tavaszi reggel van, a falu kihalt, mint mindig, csak a diákok hada látható, amint igyekeznek az iskolába. Pedig fél nyolcra kell odaérni. Megszokták: vagy matek pótórára, vagy magyar előkészítőre, vagy más szakkörre mennek. Itt természetes, hogy minden versenyen ott vannak, s nemcsak ott vannak, hanem szép eredményeket is érnek el. „Mi csöndben tesszük a dolgunkat” – mondta egyszer ittjártamkor az igazgató. Ami így is van. Nem tudom, hány iskola tanárai, diákjai készítettek falujukról vagy városukról már 15 évvel ezelőtt CD-t? Vajon most mivel rukkoltak ki, hogy jelesre vizsgáztak, és a legjobb iskolák közé kerültek? **Beretka Ferenc** igazgató magyarázza el, miről is van szó.

– Idén is osztályozta iskolánkat a Köztársasági Oktatási Minisztérium. Figyelembe vették a tanulók tanulmányi előmenetelét, a versenyeken elért szép eredményeket, a korszerű oktatásszervezést, a szaktantermek felszereltségét... A technika fejlődött, s mi haladtunk a korrallal. Eldicselkedhetem, hogy 15 szaktanteremben laptop, multimédiás kivetítő van. A honlapunk is, ahol minden történést megörökítünk, már díjat kapott... A Kisokos diáklapunk évente kétszer jelenik meg, nyomdában készül. Diákjaink együttműködnek a művelődési egyesületekkel, néptáncsoportra járnak, ott is jeleskednek minden megmérettetésen. Már nagyon régen bekameráztuk az egész iskolát, s a diákok tudják ezt, azóta nincs lopás, falfirka... Több mint száz dolgot osztályozott a bizottság! Nagyon örülünk e szép, legmagasabb osztályzatnak! Nemsokára nyugdíjba vonulok, s ez szép befejezése munkámnak!

Hogy a diákok hogyan érzik itt, ebben az iskolában magukat, miben jeleskednek, jeleskedtek, elmeséli a hatodikos **Varga Nikolett**a, a hetedikos **Gödöllei Bence**, a szintén hetedikos **Károlyi Egon** és a nyolcadikos **Cseri Zsófia**.

Egont ott látom szinte minden szavaló- és népmesemondó versenyen, hallottam-láttam az óbcesei Petar Konjović Alapfokú Zeneiskola koncertjén hegedülni, a szintén óbcesei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör Csiperke néptáncsoportjában táncolni, ki tudja, hol nem. *Tagja az óbcesei Vonós Banda zenekarnak, az évadzárón ő volt a primás. A Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedőn a Csörögi énekcsoportban énekelt... Szabadkán szólótáncban különdíjas lett. Ott volt a péterrévei szavalóversenyen, melyet a Nagycsaládok Egyesülete szervezett. Első helyezést ért el, így részt vehetett az ipolyisági nemzetközi szavalóversenyen november 10-én, ahol szintén első lett.*

Hogy ki szerettette meg vele a verseket, hol lépett föl szavalással, mit szavalt e rangos, nemzetközi versenyen, szívesen elmeséli.

– Óvodás koromban, amikor a testvérem tanulta a verseket, odafigyeltem, s már akkor megszerettem a költeményeket. Tavaly Kishegyesen megnyertem a szavalóversenyt, s ezért hívtak meg Szlovákiába. Akkor második helyezést ér-

Beszélgetőtársaink Beretka Ferenc igazgatóval pózolnak

tem el, s meghívást kaptam a magyar kultúra napján Budapestre a Magyarság Házába, a Palóc Társaság által szervezett esszéíró pályázat díjkiosztójára is, hogy szavaljak. Díszvendég voltam! Decemberben ott voltam Szabadkán a Himnusz és a Szózat szavalóversenyen. A Szózatot szavaltam, és első lettem.

Nikolettával találkoztam az ősszel az óbcesei Népkönyvtárban, a községi népmesemondó versenyen. A pletykás asszonyokat mondta el igen meggyőzően. Míg a zsűri elvonult, addig beszélgettünk. Akkor még nem tudtuk, hogy első lesz, hogy ő viszi el a vándorserleget az iskolájába, de nekem nagyon tetszett a mese, meg az is, ahogyan elmondta!

– Sokat gyakoroltunk a magyartanárnővel, *Ferencz Boglárkával*, és hát kedvelem a meséket, lehet azért, mert kiskoromban a szüleim és a mamám is sokat olvastak nekem – vallja Nikolett. – A magyar népdalokat is szeretem, amint megtanultam beszélni, énekeltem. Szeretek énekelni, mert akkor jól érzem magam. Ott voltam a Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedőn, két évig duóban énekeltem, tavaly már szólóban. Bácskai szerelmes dalokat énekeltem, második helyezést értem el. *Károlyi Andrea* zeneitanárnő készített föl. Több ízben föléptem Tiszakálmánfalván a Sulisztáron (Budiszaván.) Rúza Magdi: Vigyázz a madárra c. dalával tavalyelőtt első lettem. Tavaly Dér Heni: Ég veled c. dalát énekeltem, harmadik helyezést értem el. Azért továbbra is népdalokat szeretnék énekelni. Szép, jól felszerelt a zenekabinünk, több plakát is díszíti. Ha tanulunk valamilyen hangszerről, meg is nézhetjük videón, hallhatjuk, hogyan szól.

Bence nevével is találkozhattatok a Jó Pajtásban, amikor Óbecsén második lett a községi népmesemondó versenyen.

– Már ötödikes, hatodikos koromban is első helyezést értem el, s elvittem a serleget az iskolába. *Bálint Barbara* magyartanárnővel együtt örülünk a díjnak, könyvjutalomnak. Szeretek ebbe az iskolába járni. Szép a magyar szaktantermünk, a falújságon ki vannak tűzve a legszebb fogalmazásaink, a falon az írók, költők berámázott képei láthatók. A tanárnő szép magyaros motívumokkal díszítette a falat. A polcokon sok könyv is dísz a magyar szaktantermünknek. Azt is olvashatjuk egyik falújságon: hogyan kell viselkedni, jó úton haladni...

Zsófi nemrég a Jó Pajtás címlapján szerepelt, ugyanis tavaly első lett az országos anyanyelvi versenyen.

– Nagyon szeretem a nyelveket – mondja Zsófi –, s most hétvégén a mi iskolánkban került sor a községi német verseny megszervezésére. Második helyezést értem el. Szeretek ebbe az iskolába járni. Jól felszerelt iskola! Jók a tanárok. Minden osztályban fehér táblára filctollal írunk. Jók az osztályközösségek, s más osztályokkal is barátkozunk. Ennek a jeles eredménynek mindannyian örülünk, felemelő érzés, hisz minket is osztályoztak, meg a tanítóink, tanáraink munkáját, az iskola tisztaságát... Nyolcadikos vagyok, s hamarosan elhagyom ezt az iskolát. A Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnáziumban folytatom tanulmányaimat. Nagy szívfájdalom lesz itthagyni az iskolát, ami nyolc évig az életem része volt.

Koncz Erzsébet

Ötvenéves a temerini Kókai Imre iskola épülete

Mindenki szeret új iskolába járni, ahol tágasak a tantermek, szélesek a folyosók, újak a bútorok, mondhatnánk: ragyog minden a tisztaságtól. Nos, Temerinben március 23-án az iskolanap keretében a színházteremben alkalmi ünnepséggel emlékeznek arra, hogy ötven évvel ezelőtt, 1968-ban épült fel a Kókai Imre Általános Iskola új épülete. Az átadáskor pontosan olyan volt, ahogyan megálmodták. Tizenhat tanteremmel, két laboratóriummal, tornateremmel. Az iskola a község pénze és a felvett bankkölcsön mellett belső kölcsönből épült, amit a falu lakossága és a vállalatok adtak össze az építkezésre, majd a kölcsönadott pénz egy részéről lemondtak új bútorzat vásárlása végett. A mai iskolások nagyszülei még emlékeznek arra a napra, amikor a falu apraja-nagyja kivonult az iskola előtti emelvényhez, hogy megünnepelje az új épület átadását, és megtekintse a tantermeket.

Bármennyire is szép volt megnyitáskor az új iskola, az elmúlt 50 év megtette a magáét. Bár többször is végeztek kisebb felújítást, nyílászárókat és padlót cseréltek, teljes felújításra, energiatakarékos szigetelésre csak az idén kerülhet sor, éppen az 50. évforduló alkalmából. Amíg tart a felújítás, a tanulók a közeli Petar Kočić iskola épületébe járnak.

G. B.

Vajdasági diákok Bátaszéken

Magyarországon, a Tolna megyei Bátaszéken március 9-én tartották meg a XXIX. Bátaszéki Matematikaverseny országos döntőjét, melyről az Újvidéki Módszertani Központ Szakszolgálat tájékoztattott bennünket.

A versenyt **Károlyi Károly**, a hétezer lakosú bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola és Zeneiskola matematikatanára álmodta meg 1989-ben, és kollektívája azóta is szervezi a ma már országos jelentőségű matematikaversenyt. Vajdasági diákok tizenharmadik alkalommal kapcsolódtak be a megmérettetésbe. A vajdasági elődöntőről a 32 meghívott tanuló közül négy felsős diák utazhatott Bátaszékre, méghozzá: **Fekecs Csaba**, 5. osztályos tanuló, Október 18. iskola, Zentagunaras, felkészítő tanára **Vatai Éva**, ezenkívül **Kalmár Krisztina**, 6. osztályos tanuló, Kókai Imre iskola, Temerin, felkészítő tanára **Erős Ágnes**, **Kőműves Emese**, 7. osztályos tanuló, Miroslav Antić iskola, Palics, felkészítő tanára **Vörös Flóra**, és **Gál József**, 8. osztályos tanuló, Ady Endre kísérleti iskola, Kishegyes, felkészítő tanára **Magyar Tibor**.

A bátaszéki főszervezők elégedetten nyugtázták, hogy a matematikai tehetséggondozásnak köszönhetően a vajdasági diákok az utóbbi években igen szép eredménnyel szerepelnek a versenyükön. Minden diák értékes ajándécsomagot kapott.

Vajdaságból a verseny főszervezője az idén is az Újvidéki Módszertani Központ volt, saját eszközeiből fedezte a bátaszéki út költségeit.

A képen a vajdasági döntős diákok **Capár Valériának**, a módszertani központ elnökének kíséretében.

ÍRORSZÁGBÓL SZERETETTEL

Ahol a buszok falkában vadásznak

Írja: Herédi Károly

Már egy ideje ismerjük egymást, te meg én, kedves olvasóm! Feltéve persze, ha követed az Iránytűt. Tudom, ez egy igen buta felvetés, hiszen nincs olyan Jó Pajtás-előfizető, aki ne olvasná át alaposan minden héten az irodalmi rovatot! :)

Az viszont talán már az újdonság erejével fog hatni, ha elmondom, hogy jelenleg, bár magam is vajdasági vagyok, Írországban, méghozzá Dublinban élek. Hogyan kerültem ide és mikor? Arról majd mesélek később – legyen ez egy olyan mese inkább, amely rögtön a közepén kezdődik... mégpedig a buszokkal.

Minden nagyváros életében fontos pont a közösségi közlekedés: a metró, a villamos, a városi vonat, a buszok. Talán emlékszel a Harry Potter 3. részének filmváltozatára (ez a kedvencem!), ahol Harry a varázslóbuszt kinyújtott pálcával intette le. Az első igazán fontos dolog, amit tudni kell a dublini buszokról (amellett, hogy angol módi szerint baloldalon közlekednek), hogy ha fel akarsz rájuk szállni, intened kell a sofőröknek, különben továbbbuhannak a piros színűre festett emeletes buszaikkal.

Bár vannak folyamatosan frissülő elektronikus kijelzők a megállóknál, ez bizony nem jelent sokat a buszoknak, amelyek kényük-kedvük szerint késnek, vagy tűnnek fel meglepetésszerűen. Arról nem is beszélve, hogy hiába laksz több buszvonal mentén, ha bármelyiket lekésed, akkor biztos lehetsz benne, hogy már a többi is továbbállt. Ugyanis

– ahogyan nemrégiben ezt egy ír hölgy megjegyezte – a dublini buszok olyanok, akár a farkasok: falkában járnak utasra vadászni.

Mindezek ellenére, megérkezve a célponthoz, egyik utas sem felejt el megköszönni a vezetőnek az utat. Talán ez utóbbi gyakorlatot mi is átvehetnénk, hiszen a mi buszaink is gyakran igen szórakozottan viszonyulnak a menetrendjükhöz.

De szép ez a világ!

Szavalóverseny Óbecsén

A tavasz első napján, március elsején tartották meg az óbecsei Népkönyvtár dísztermében a Népem költője, De szép ez a világ! elnevezésű községi szavalóversenyt, ahol az óbecseiekén kívül a radičevićiek, bácsföldváriak és a péterréveiek is felléptek.

Először **Toll Irén** és **Radojević Magdolna** könyvtárosok köszöntötték magyar és szerb nyelven a versenyzőket, valamint bemutatták a bíráló bizottságot. Elmondásuk szerint kilencedik alkalommal szervezték meg a szavalóversenyt, s az idén 63 versenyző jelentkezett. Az alsósok, a felsősök és a középiskolások kategóriájában több mint hatvanan mérték össze tudásukat magyar és szerb nyelven.

A szavalók nagyon is vigyáztak a beszédre, a szavalásra, mert mindannyian jól értelmezték a kiválasztott, nekik illő verseket. Az alsósok korcsoportjában élmény volt hallani Kormos István, Gál László, Pál Mária, Polgár Olga, Juhász Magda, Árvai Ágnes, Kovács Barbara, Retek Andrea, Szalai Borbála és mások e korosztályhoz illő verseit. A felsősök Tóth Árpád, Dévényi Erika, Varró Dániel, Bertók László, Nemes Nagy Ágnes, Romhányi József, Nagy László, Aranyosi Ervin verseit mondták.

A négytagú bíráló bizottság: **Varnyú Ilona** és **Cseh Márta** nyugalmazott magyartanárok, valamint **Stefanov Mária** és **Šijačić Elizabeta** a következő döntést hozta:

... felsős

... és középiskolás kategóriában

A szavalóverseny legjobbjai alsós...

A március 17-én és 18-án Bácsón megrendezett körzeti szavalóversenyre továbbjutott: az alsósok közül az elsős **Hallai Viktor** (Petőfi Sándor iskola, Óbecse), a másodikos **Nina Petrović** (Zdravko Gložanski iskola, Óbecse) és a negyedik **Lara Drobina** (Sever Đurkić iskola, Óbecse). A felsősök közül: a nyolcadikos **Vanja Bojović** (Sever Đurkić iskola, Óbecse), a

szintén nyolcadikos **Kiskomáromi Anna Réka** (Sever Đurkić iskola, Óbecse) és az ötödikos **Tallós Kinga** (Petőfi Sándor iskola, Óbecse).

A középiskolások közül: az elsős **Sladana Tančić** (Óbecsei Gimnázium), a negyedik **Srdan Kner** (Óbecsei Gimnázium) és a másodikos **Nada Švedić** (Műszaki Középiskola, Óbecse).

Koncz Erzsébet

Műhelymunka az iskolában

Március 2-án műhelymunka volt az osztályban. A foglalkozást Lára anyukája tartotta. Egy nyuszit készítettünk. Először választani kellett egy pár zoknit. Aztán kaptunk egy mintát és ráhelyeztük a zoknira. Körülrajzoltuk, majd összevarrtuk. Akkor a fejének is kaptunk egy kisebb mintát. Ezt is összevarrtuk. Ezután ruhaanyaggal kitöltük mind a fejét,

mind a testét. Közben a tancsi finom almászeleteket osztogatott. Amikor befejeztük a tömést, a fejét hozzáragasztottuk a testhez. Varrtuk neki szemet, fogat, bajuszt meg orrot is. A foglalkozás végén a tancsi répás kalácsot adott

nekünk (amit szintén Lára anyukája készített erre az alkalomra), ami nagyon finom volt.

Én nagyon jól éreztem magam.

Kávai Renáta, 4. c osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Számodra mit jelent a természet?
és a környezet szépsége, védelme?

„Ember és természet” fotópályázat

Kárpát-medencei diákoknak

Nézz, láss, fotózz, alkoss!

Itt az ideje, hogy megvalósítsd az ötleteidet!

Nevezési határidő: 2018. április 25.

A legjobb alkotásokat bemutatjuk a gödöllői Nemzetközi Természetfilm Fesztiválon és díjazásban is részesülhetsz!

20-60 ezer Ft értékű jutalmak!

További részletek: www.godollofilmfest.com

A Gödöllői Nemzetközi Természetfilm Fesztivál és a Gödöllői Református Líceum meghirdeti az Ember és természet témájú versenyét felső tagozatos és középiskolás diákok számára, lehetővé téve, hogy fotó formájában bemutassák a természettel és annak védelmével kapcsolatos gondolataikat, észrevételeiket. **A versenyre külföldi magyar ajkú fiatalok jelentkezését is várják!** Nevezni az alábbi szekciókban lehet: Természetfotó; Harmónia-összhang; „Ezek is mi vagyunk” Természet- és környezetvédelem. **Nevezési határidő: 2018. április 25.**

Varázslatos gyümölcsszobrok

Egy napon feladatot kaptunk a tanító nénitől, hogy gyümölcsszobrot készítsünk padtársunkkal. Megbeszéltük, hogy ki melyik gyümölcsöt szerzi be. Nekem a körte jutott, Dávidnak pedig a szőlő. Anyukámmal szép, nagy, zamatos körtét választottunk. Az iskolában elővettük a tálcát és a műanyag késeket. Mindannyian megkaptuk a feladatokat. Nekünk a süni jutott. Megörültünk, mert szeretjük a süniket. Először tervet készítettünk.

- Mekkora legyen a süni? – kérdezte Dávid.
- Süninagyságú! – válaszoltam.

Nekiláttunk a munkának. Jól sikerült a feladat. Miután mindannyian befejeztük, kiállítottuk a szobrokat a tanító néni asztalára. Egy ideig nézegettük őket a többi alsós osztállyal, de valójában már alig vártuk, hogy megehessük az elkészült gyümölcsszállatokat.

Másodpercek alatt eltüntették az ízletes szobrokat.

Szakács Lara, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Nyitott szemmel a világban

Környezetismereti foglalkozást tartottak Moholon

Március második péntekjén a moholi művelődési házban egy iskolai óra keretében **Szász Béla**, a türkevei Giligán (galagonya) egyesület elnöke tartott csoportos foglalkozást 15 moholi negyedikes diák részvételével. A kisdíjak három-három fős csoportokban feladatuk kapták, hogy a művelődési ház környékén írjanak össze tíz-tíz olyan dolgot, ami tetszik, és ami nem. Ezeket azután közösen kielemezték, megbeszélték, hogy ki mennyire tudta észrevenni, mi van a környezetünkben, milyen pozitív és negatív jelenségeket vettek észre.

A moholi általános iskola magyar negyedik osztálya tanítónője vezetésével vett részt a környezetismereti foglalkozáson, melyet a helybeli **Zöldike** és a türkevei **Giligán Természetvédelmi és Hagyományápoló Egyesület** szervezett. Ezzel a módszerrel rá lehet vezetni a gyerekeket, hogy vegyék észre azokat a dolgokat – jókat és rosszkat – a környezetükben, amelyek mellett lehet, hogy nap mint nap elmegyünk, és fel sem figyelünk rájuk. Már-már megszoktuk, hogy szemetes az utca, törött a pad, leszaggatták a plakátokat, összefirkálták a falakat. Vagy milyen jó dolog, hogy az utcát szép nagy nyírfaák szegélyezik, sarjad a fű, sok ember jár kerékpárral stb.

Mint kiderült, a Giligán és a Zöldike együttműködése több évre nyúlik vissza, közös természetvédelmi akciókat, képzéseket, foglalkozásokat szerveznek fiatalok számára, Kárpát-medence-szerte vannak akcióik, természetvédelmi programjaik, és ezen a vonalon kerültek kapcsolatba a moholi Zöldike civil szervezettel is. A türkevei egyesület az évek során rádöbbsent, hogy nehéz az emberek figyelmét ráirányítani környezetvédelmi problémákra. Ezért elég sok szociális projektumuk van. Például ingyenes ivóvízvízvizsgálatokat, egészségügyi felméréseket végeznek a tanyákon. Emellett a természetvédelmet és a hagyományos gazdálkodást népszerűsítő programjaikra kiemelt hangsúlyt fektetnek. (ger)

XXXIII. Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedő

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének népzenei szakosztálya és az Újvidéki Rádió harmincharmadik alkalommal hirdette meg az általános iskolások népzenei vetélkedőjét. A jelentkezők különböző kategóriákban és korcsoportokban versenyezhetnek. Három-öt perces műsorral léphetnek föl, a csoportok létszáma nem haladhatja meg a tizenötöt. A vetélkedőt 2018. április 12-én tartják az Újvidéki Rádióban, Ignjat Pavlas u. 3.

TIT Kalmár László Matematikaverseny

A TIT Kalmár László Matematikaverseny a 2017/2018-as tanévben 47. alkalommal kerül megrendezésre. A verseny vajdasági tartományi fordulóját március 24-én, szombaton 10 órakor tartják. Az országos döntő május 25-én és 26-án lesz.

A vajdasági fordulót kapcsolatosan a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületénél, a 021/548-259-es telefonszámon vagy a

nsvmpe@gmail.com

e-mail címen lehet érdeklődni.

Krumplipaprikást főztem

Egy reggel, pontosabban szombaton eldöntöttem, hogy krumplipaprikást főzök ebédre.

Első dolgom az volt, hogy előkészítsem a hozzávalókat. A következőképpen készítettem el: egy nagyobb hagymát kis kockákra aprítottam és egy edényben olajon megpirítottam, beletettem egy evőkanál őrölt pirospaprikát, felöntöttem vízzel, majd beleraktam az előre megtisztított, felaprított krumplit. Lassú tűzön forraltam, közben megsóztam. Egy paprikát és paradicsomot tettem bele. Megízésítettem kolbászkarikákkal. Tálaláskor savanyú uborkát kínáltam hozzá.

A dédapámat kérdeztem, hogy ízlik-e a leves? Azt mondta: egyszer meg lehet enni!

Góli Zsuzsanna, 3. osztály, Duro Salaj iskola, Szabadka

Pálinka

A pálinka egy szent nedű,
Aki ezt iszogatja
Az jó természetű.
Pálinka... mit is mondhatnék...
Szilva, kajszi, körte,
Sorolhatnék még százat,
De sorolja fel a búbánat!
Székelyföld, Vajdaság...
Persze, kell hozzá egy jó társaság!
Én még kiskorú vagyok, nem ihatom,
De gondolom, hogy felnőtt korban
Ez lesz a kedvenc italom.
Szép pohárból megkóstolom
Megízlelem, megszagolom.
Báris ezt mondják a nagyok,
Bízom bennük, hisz ők az okosok.

Fábrák Dávid, 7. osztály, Id. Kovács Gyula iskola, Bácskossuthfalva

Megsárgult levél

Az unalom nagy úr. Ha unatkozik az ember, olyat csinál, amit általában nem szokott. Én is unatkozás közben kezdtem el anyukám hálószojai szekrényében kutatni.

A sok összevisszaság között egy dobozra leltem. Izgatottan nyitottam ki, mert azt gondoltam, kincsről találok benne. Értékes dolgok helyett csak egy halom levélre bukkantam. Mindegyik borítékot anyukám nevére címezték. A feladó számomra ismeretlen volt és ráadásul magyarországi. Sokáig gyönyörködtem a szebbnél szebb bélyegeken, ami a megsárgult borítékokat díszítette. Minden levél más-más volt. Akadt közöttük micimackós, virágos, karácsonyi hangulatú is. Eszembe jutott, hogy anyukámnak biztosan nagyon fontosak ezek az emlékek, ha így elrakta őket és még mindig őrzi őket. A kíváncsiság eluralkodott rajtam, és beleolvastam az egyik levélbe.

„Kedves Etus!

Nagyon hiányzol nekem és sajnálom, hogy vissza kellett költöznötök Jugoszláviába. Sokszor emlegettünk az osztállyal. Remélem, hogy jól vagy és hogy már sikerült beilleszkedned a régi-új környezetbe. Sokszor elszomorodok, mert nem tudom, találkozunk-e még valamikor az életben. Nagyon remélem, hogy igen, hiszen te vagy a legjobb barátnőm, és most borzasztóan hiányzol. Amint tudsz, kérlek, válaszolj majd a levelemre, mert én nagyon várom. A többiek is sokszor üdvözlnek.

Szia! Puszi! Tanács Mónika, Tiszasziget, 1997. szeptember 5.”

Éppen a levél végére értem, amikor anyukám lépett be a szobába. Mosolyogva ült le mellém a levélkupac közé. Kíváncsian vártam történetét. Meghatódva, könnybe lábadt szemmel elmesélte, hogy ő az alsó tagozatot Magyarországon járta. Tiszaszigeten éltek pár évet, de sajnos vissza kellett költözniük ide, Becsére. Az osztálytársakat és a legjobb barátokat ott kellett hagynia. Ekkor még divat volt a levélírás, így hát folytatták a barátságot. Általában heti szinten küldtek egymásnak levelet, ezért gyűlt össze ilyen nagy kupac belőlük, amit anyukám ma is sajnál kidobni.

Tanács Mónika a legjobb barátnője volt, és a mai napig tartják a kapcsolatot, de mivel most már modern korszakban élünk, nem papírfarmájú levelet, hanem e-mailt, elektronikus levelet küldenek egymásnak. Nem is kell rá sokat várnia, mint régen a postára, de anya szerint a levélnek mégis megvolt a maga varázsa: még mindig ott lapul a szekrényben, és kézbe vehető.

Pintér Krisztián, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Akire hasonlítani szeretnék

Az én példaképem Cristiano Ronaldo. A Real Madridban futballozik a 32 éves szupersztár.

Azért szeretem, mert lehet tőle sok cselt tanulni, a kedvencem a biciklicsel. Nagyon sokan utálják, mert nagyképű, de én attól szeretem. Nyert ötször bajnokok ligáját, és négy arany labdája van. Nagyon sok pénze van, de elég sok alapítványnak szokott adományozni. A haja mindig félrefésült. A nagy ellensége Lionel Messi, aki a Barcelonában játszik, és 30 éves. Egyszer a Valencia ellen kiállították, mert lefejt egy játékost, és 3 bajnokin nem volt szabad játszania. 2016-ban az Eb-döntőben lesérült, mert Dimitri Payet felrúgta és térdszalag-szakadása lett, 6 hónapra kiesett. A 2017/18-as szezonban nem megy neki a gólszerzés, két találta van a bajnokságban, Messinek pedig 15, és ezért nagyon sok bírálat éri. De a bajnokok ligájában 10 gólja van az idei szezonban. Idén jelölt az aranylabda díjra, de nem hiszem, hogy elnyeri. A szabadrúgása nagyon egyedi, mert terpeszbe rakja a lábát, és úgy rúgja el a labdát, amely kisebb-nagyobb sikerrel beakad a kapuba. A tizenegyeseket nem tudja annyira sikeresen elvégezni. Nem sokszor szokott szabálytalankodni. Szereti elég sokszor feldobni magát, amikor csak egy kicsit rúgnak belé. Szeretnék vele előben találkozni.

Ő az én kedvenc focistám és példaképem.

Nagy Zoltán, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Nehéz döntés

Nehéz választás előtt állok, de nem csak én vagyok így.

Nyolcadik végéhez közeledve nagy teher van rajtunk, mivel el kell döntenünk, hogy merre is folytassuk utunkat. Vannak, akik már tudják, de azért akad olyan is, akinek csak elképzelése van, vagy még az sem. Személy szerint én nagyon örülök, hogy melyik iskolát is válasszam. Ahhoz, hogy megközelítsem a kiválasztott iskolát, jól kell sikerülnie az érettségimnek és még tanulni is kellene, hogy minél jobb átlagom legyen. Örülök, hogy ennyire segítőkész körülöttünk mindenki a pályaválasztással kapcsolatban.

Osztályfőnökünkkel sokat beszélgetünk erről, videókat nézünk az iskolákról, hátha segít. Mondjuk lehet, hogy valakinek segített, nekem annyira nem, mert még mindig nem sikerült döntenem. Szüleim is próbálnak valamit segíteni, de mivel makacs és túl határozott vagyok, nehéz hasznos tanácsokkal ellátni a jövőmet illetően. Persze, a tanárok is elmondják gondolataikat az iskolákkal kapcsolatban. Néhány tanár elmondta, hogy képességeink, tudásunk szerint melyik középiskolába lennénk valóak. Na és persze a barátaink is itt vannak, akikkel erről a pályaválasztási témáról sokat és jókat beszélgetünk. Az iskolák közül az első célpont a Kosztolányi Dezső Tehetséggyógyító Gimnázium. Azért is, mert jó alapokat adna a következő évekre, és jókat hallottam róla. Szakirányban is gondolkozok még, de a nyílt napjukon többet hallok majd, és akkor könnyebben döntök. A másik esélyes iskola a Svetozar Marković gimnázium. Ez az iskola más sok-sok éve a fejemben van, de félek tőle, mert a tanárok sokat követelnek. Mindenféleképp jó tudást adna majd az érettségihez és az élethez. Szüleim véleménye sem egyezik. Apukám szeretné, ha nyelvet tanulnék, mert arra az életben szükség lenne. Anyukám szerint nem gimnáziumba kéne men-nem, hanem valami erősebb szakközépiskolába.

Van még pár hónapom, hónapunk dönteni arról, hogy melyik utat is választjuk. Hiszen ez határozza meg majd az életünk nagy részét.

Tót Emese, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Játék? De jó!

Losonc Ádám, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Hajdújárás

Tom és Huck tíz év múlva

Eltelt azóta tíz év. Tom gazdag lett, van családja is. Ellenben Huck... neki is van családja, csak nagyon szegények.

Tom és Huck nem látták egymást már hét éve. Emlékeztek egymásra, csak nem találkoztak. Egyszer Huck eldöntötte, hogy meglátogatja barátját. Elment Tom régi házához, de semmit nem talált, csak egy lepukkant kerítést. Nagyon elszomorodott, mert nem tudta, hol keresse rég nem látott barátját. Mindent átkutatott a városban, de sehol nem találta. Még a barlangba is benézett, de ott sem volt Aztán eszébe jutott, hogy megkérdezhetné Douglasné. Elment a házhoz, de nem mert bekopogni, mert ha az özvegy meglátja, milyen ruha van rajta, jól leszidja Huckot, hogy:

– Hát így neveltelek? – és jó hosszú beszámolót tartana Hucknak.

Így mégsem kopogott be. Eldöntötte, hogy felkeresi Maryt, és megkérdezi tőle, hogy hol él Tom. Őt szerencsére hamar megtalálta.

– Szia, Mary!

– Jó napot. Ki maga, uram?

Mary nem ismerte meg Huckot.

– Mary, hát nem ismered meg? Én vagyok az, Huckleberry Finn!

– Huck! Tényleg! Bocsáss meg. Mi járatban vagy errefelé? – csodálkozott Mary.

– Én csak meg szeretném kérdezni, hogy tudod-e, hol él Tom Sawyer?

– Jaj, Huck! Hát te nem tudod? Elköltöztek Európába. Azt hiszem, Magyarországra.

Huck nagyon elszomorodott. Megköszönte Marynak a segítségét, és hazaballagott.

Másnap reggel Huck felesége, Claire megkérdezte:

– Huck! Hol jártál tegnap?

– Én csak meg akartam keresni Tomot.

– Tom Sawyert?! El akartál menni Európába?!

– Nem, dehogyl! Nem tudtam, hogy ott él. De te honnan tudod?

– Egy éve az egész város erről beszélt.

– Akkor csak hozzám nem jutott el a hír. – Huck egyre szomorúbb lett.

– Ne szomorkodj! Jól megvagyunk... – Claire folytatta volna, de Huck közbeszólt:

– Mi lenne, ha mindannyian elmennénk Magyarországra?

– Hogyan? Miből? Nincs pénzünk.

– De van!

Claire csodálkozott. Huck elvezette őt a barlanghoz, ahol Tommal réggen annyit játszottak. Ott volt a sok pénz.

– Húha! – mondta Claire.

– Igen. Ennyi bőven elég, hogy elutazzunk.

Egy hónap múlva megérkeztek Budapestre. Amikor kiszálltak a vonatból, Huck rögtön meglátta Tomot. Odaszaladt hozzá és megölelte rég látott barátját. Nagyon megörültek egymásnak, majd Tom hazavitte Huckot és családját. Ott már várta őket Becky és a két gyerek. Nagyon jól szórakoztak, és örültek, hogy végre újra látják egymást hét év után.

Kovács Nemes Kata, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Kényelmes kedvencem

Rác Eleonóra, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Apukám

Apukámat Bálint Attilának hívják. Ő az autószerelés nagymestere.

Haja sötétbarna, akárcsak a szeme. Mivel az évek során romlott a látása, kék-keretes szemüveget visel. Azt mondja, illik a ruhájához. Mivel autószerelő, ezért mindig kék munkásruha van rajta. Apu se nem kövér, se nem vékony. Kedvenc étele a gyümölcs. Amikor csak teheti, sportol. Szeret futni, sífutni, korcsolyázni, hokizni, vízisízni és úszni. Mivel reggeltől estig dolgozik, kevés ideje van a családra és a szórakozásra. Télen sokat fázik, így vasárnap esténként szaunázni szokott, ahol jól felmelegszik. A televízióban az állatos természetfilmek a kedvencei, de legjobban az időjárás érdekli. Mivel az irodájában van számítógép, a Hőterkép applikáció mindig nyitva van. A család rendszeresen tájékozódik arról, hogy hány fok van Jakutföldön. Mi azt sem tudjuk, hol van, gondoljuk Szibériában, mert szinte mindig mínusz 40 fok, vagy annál is alacsonyabb a hőmérséklet. Amikor közös programja van a családnak, akkor kivétel nélkül apura kell várni. Mindenholnan elkésne, ha anya nem figyelmeztetné. Ő sürgeti apát. Amikor együtt vagyunk, sokat nevetünk.

Mi egy boldog család vagyunk.

Bálint Lilla, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Anya

Anya nagyon szelíd lélek.

A vitákat általában elkerüli, de néha azért bele tudja élni magát. Szereti, ha csak ő és én vagyunk együtt. Ha apa nincs itthon, játszunk, sétálunk vagy más dolgokat csinálunk. Nagyon szeretem, ha műkörmöket, szemöldököt vagy műszempillákat rak fel, mert nagyon szép. A vásárlás is kedvenc időtöltése, csak egy kicsit sokáig tart, mert meggondolja háromszor is, hogy mi áll jobban neki.

Nagyon fél a kigyóktól. Volt már olyan eset, hogy a völgyön rálépett egy siklóra. Úgy megijedt, hogy azóta oda nem is megy, ahol ez történt vele.

Mindig jól meggondolja, milyen színű legyen a haja. Általában csokibarna. Neki is zöld szeme van, mint nekem. A színek közül nagyon kedveli a pirosat és a bordót. Színesen öltözködik, és én ezt nagyon szeretem. Mivel anya és az én méretem egyforma, cserélgetjük a cipőinket és a ruháinkat, vagy akár az ékszereket is.

Nem szereti, ha négyest vagy hármast hozok haza. Olyankor rögtön elveszi tőlem a technikai dolgokat, és egy héten át tartó fejmosást kapok.

Anya nagyon kedves, segítő és gondoskodó szülő. Én semmiért sem cserélném el őt!

Hajler Kitti, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Téli örömök

Már hetekkel a szünet előtt vártam nagyon, hogy vége legyen a tanításnak. Arra gondoltam, már csak 5 nap, már csak 4...

Már volt, hogy annyira fáradt voltam, hogy majdnem elaludtam. Végül csak elérkezett a szünet! Mondjuk kicsit rossz érzés is volt, mert közben arra is gondoltam, hogy három hétig nem látom az osztálytársaimat, akikkel naphosszat együtt vagyok. Végül elbúcsúztunk, mentünk haza, mindenki boldogan. Otthon anyának kellett segíteni. Rendet tettünk, kitakarítottam a szobám. Feldíszítettük a házat, mindent elkészítettünk. Másnap sütit készítettünk közösen a testvéremmel, anya is csinált sokfélé. A karácsony nagyon hangulatos és kellemes volt. A szünet ideje alatt sok ismerőssémmel, barátommal találkoztam, jó volt őket látni, beszélni velük. A szilveszterezést otthon tartottuk a barátaimmal. Sokat beszélgettünk, társalogtunk. Az új évet fáradtan kezdtem, de volt idő Mórahalmon kipihenem magam. A szünet többi napját a barátaimmal töltöttem, a városban sétáltunk. A kis Tisza vize idén nem fagyott be, de elmentünk Újvidékre korcsolyázni.

Kicsit nehéz lesz visszaszokni arra, hogy ne maradjak fent hajnalig, és korán keljek. Számomra a család jelentette a téli örömeiket: a meleg szobában forró teával a kezünkben karácsonyi filmeket néztünk.

Urbán Hédi, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

TUDOMÁNY

Mire lesz képes a közeljövőben a mesterséges intelligencia?

Nagy jövő vár a mesterséges intelligenciára, a szakemberek szerint számos rutinmunkát átvesznek majd az emberektől. Ám a kreatív képességeikkel még túl is szárnyalhatják az embereket – állítják. Hamarosan zenét szerezhetnek, regényt írhatnak, és más művészeti ágakban is a legjobbak közé kerülhetnek.

A robotvilág ilyen méretű fejlődése azonban komoly következményekkel is járhat. Annak köszönhetően, hogy elemeznék, egyszerűsítene, és automatizálnak, sok feladatot átvesznek, ezáltal munkahelyeket szüntetnek meg, és miattuk a jogi szabályozásokat is újra kell majd gondolni.

Már most is használják a mesterséges intelligenciákat például az újságírásban, zenekomponálásban, vagy a divat- és filmiparban. Most még emberi ellenőrzéssel

végzik a dolgukat, de eljön majd az az idő, amikor ebben is felülmúlják az embereket. A változások lehetnek jók és lehetnek negatívak is. Mivel még nincsenek meg a szabályozók, így kérdéses, hogy fel vagyunk-e készülve a lehetőségek kihasználására, és a kihívások kezelésére – írják a szakértők.

Van olyan vélemény, hogy akár 45 éven belül a robotok jobbak lehetnek mindenben, mint az emberek.

Egy tanulmányban 350 szakértőt kérdeztek meg arról, hogy szerintük milyen mérföldkövei lehetnek a mesterséges intelligencia fejlődésének. Itt az eredmény: **2020**

Képes lesz arra, hogy a Póker Világkupán szerepeljen és nyerjen.

2026

A mesterséges intelligencia már olyan középiskolai esszt tud írni, amelyre jó osztályzatot kap.

2027

Képes lesz a művészeket utánozni, az általa írt dal bekerülhet a slágerlista top 40 dala közé.

2028

Kreatív videókat tud majd készíteni.

2049

Olyan regényeket tud majd írni, amikkel felkerülhet a New York Times bestseller listájára.

Szállítóhajók legénység nélkül

Aluxusautók mellett a hajózási és repülési iparban is érdekelt a Rolls-Royce cég koncepciója szerint a jövőben főként egy uszályra hasonlító szállítóhajók fognak közlekedni emberi vezérlés nélkül. A távvezérlés előnye, hogy ha mondjuk a hajó az Antarktisz közelében elakad, legénysége közül senkinek az élete nem kerül veszélybe. Az első robothajó már a jövő évtizedben munkába állhat. Az ember nélkül közlekedő szállítóhajók leginkább egy uszályra hasonlítanak, de már az első látványterven is jól látszik, hogy nincs rajtuk semmilyen irányítófülke, mivel arra nincs szükség. Ráadásul az emberi legénység által használt berendezések elhagyásával a raktér hasznos területe is megnövelhető. Világszerte jelenleg mintegy százezer kereskedelmi hajó közlekedik a vizeken, ám a jelenlegi jogszabályok értelmében legénység nélküli hajót nem szabad sehol sem vízre bocsátani.

LEGOVILÁG

Lázba jönnek a Jurassic Park-rajongók!

Lehet örülni: hivatalos LEGO készlet készül az eredeti, Steven Spielberg rendezte 1993-as *Jurassic Park* egyik legendás jelenetéből. Aki képen van a dán játégyártó aktuális szettjével, az persze tudja, hogy a boltok tele vannak olyan építőjátékokkal, amik mindenféle filmek alapján készültek, de az egészen egyedülálló, hogy 25 éves filmklasszikusból készüljön LEGO.

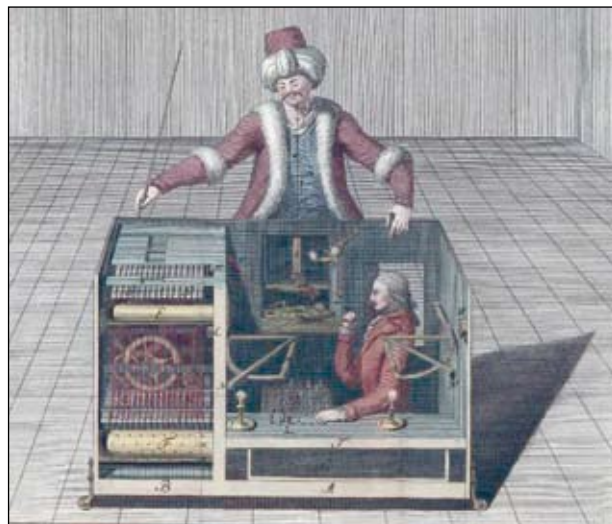
Dinós készletek persze már voltak korábban is, sőt a 2015-ös *Jurassic World* kapcsán is készültek licencelt építőjátékok, és az idén érkező *Jurassic World: Fallen Kingdom*-hoz is készülnek szettek, de ezek közül abszolút kiemelkedik a most bejelentett **LEGO 75932 – Jurassic Park Velociraptor Chase**, ami Spielberg filmjének egy legendás részét ülteti át kockaformába.

Valószínűleg sokan emlékeznek azokra a jelenetekre, amikor a park főépületébe visszatérő gyerekek szembesülnek a velociraptorokkal, a konyhába menekülnek, majd Alan Grant és Ellie Sattler társaságában menekülnek a vérszomjas ragadozók elől. Nos, ezeket a pillanatokat kapjuk meg egy LEGO képében, a konyha és a labor egy részével, négy minifigurával (Ellie, Grant, Lex és Tim) és egy raptorral.

A készlet összesen 360 elemet számlál, a hivatalos ára 40 dollár. (24.hu)

Egy régi sakkozógép titka

Kétszáztizennégy éve, 1804. március 26-án Bécsben meghalt **Kempelen Farkas** polihisztor, természetbúvár, a 18. század egyik legjelentősebb magyar tudosa és feltalálója. Nyolc nyelven írt, beszélt, németre fordította Mária Terézia törvénykönyvét. Megépítette a beszédutánozó gépet. Legismertebb műve a sakkozógép (a képen), melyet egyszerűen töröknek neveztek. Olyan neves emberekkel játszott, mint Benjamin Franklin vagy Napóleon. Titkát senkinek nem sikerült megfejtenie, ezért sokáig foglalkoztatta a művészeket, tudósokat és a laikusokat. Az eredeti gép az amerikai körút során 1854-ben a philadelphiai Kínai Múzeumban egy tűzvészben megsemmisült. A gépből csak a sakktábla maradt fenn. Akkori tulajdonosa, Nepomuk Maelzel pár évvel később felfedte, hogy a dobozba rejtőzve valóban egy ember mozgatta a török bábú karját...

Portugáliában élt Európa legnagyobb ragadozója

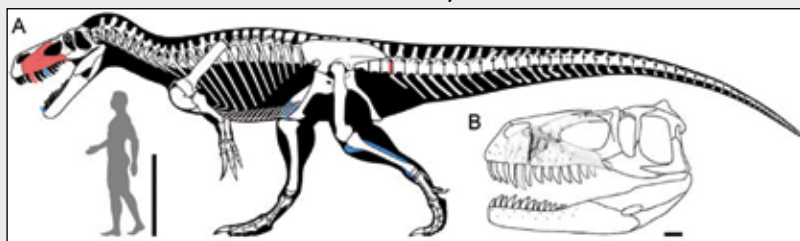
Tíz méter hosszú és 4-5 tonnás lehetett az a dinoszaurusz, melynek csontjait Lisszabontól északra fedezték fel portugál kutatók. A **Torvosaurus gurneyi** nevű faj nemcsak a jura időszak legnagyobb ragadozó dinoszaurusza, de valószínűleg egész Európa legnagyobb szárazföldi ragadozója volt. A kutatók a csontokat először egy már ismert észak-amerikai Torvosaurus fajnak tulajdonították, ám az alaposabb vizsgálatok során kiderült, hogy egy korábban ismeretlen faj maradványaira bukkantak.

A T. gurney pengeéles, körülbelül 10 centiméteres fogai arra utalnak, hogy a

tápláléklánc csúcsán állhatott 150 millió évvel ezelőtt, a jura időszakban. A rokon fajok fosszilis maradványai alapján a kutatók azt feltételezik, hogy a T. gurneyi testét prototollak boríthatták. A csontok mérete alapján a Torvosaurus körülbelül tíz méter hosszú volt, és négy-öt tonnát nyomhatott. Hatalmas méretei ellenére ugyanakkor csak az európai dinók körében számít óriásnak, a kréta időszakban a mai amerikai kontinensen élt Tyrannosaurus és Giganotosaurus is nagyobb volt nála. 115 centiméter hosszú koponyájával azonban vitathatatlanul a legnagyobb szárazföldi ragadozók közé tartozott.

Fantáziarajz

A Torvosaurus az emberhez viszonyítva (az ember melletti fekete vonal 1 méter)

A legkisebb majomfaj a világon

Atörpe selyemmajom a csuklyás majomfélék családjába tartozó Cebuella nem egyetlen faja. Ez a legkisebb majomfaj a világon. A főemlősök között is csak az egérmakik kisebbek nála. Brazília nyugati részén, Délkelet-Kolumbiában, Ecuadorban, Peru keleti részén és Észak-Bolíviában honos. A törpe selyemmajom főképp a folyóparti és az ártéri erdőket kedveli, ahol sok nő a kedvenc mézgatermő fából. Az aprócska majom átlagosan 11–15 centiméter hosszú, farka 17–22 centiméter, tömege 100–150 gramm. A hátsó végtagjai jóval hosszabbak a mellsőknél, ez lehetővé teszi számukra az ágak közötti erőteljes ugrásokat, a gyors mászást.

Könnyű testsúlya miatt a vékony ágakon is biztonságosan mozoghat, ahová a rá vadászó ragadozók nem tudják követni. Szükség esetén gyors futásra is képes, és rejtő színei segítségével igen jól beleolvad környezetébe, ahol 4–20 fős kolóniákat alkot, melyek többnyire egyetlen szülőpárból és azok különböző korú utódaiból állnak. Nagyon aktív állatok. Néhány óras alvástól eltekintve egész nap tevékenyen mozognak, és idejük nagy részét táplálékszerzéssel, társaikkal való játékkal, veszekedéssel töltik.

MADÁRLES

A kék cinege

Írja: Balogh István

Atavaszközéledtével madaraink – és közülük is inkább a hímek – egyre gyakrabban, és egyre hangosabban énekelnek. Közeleg ugyanis a párvalasztás, fészekrakás ideje, és minél szebben énekel egy hím madár, annál nagyobb az esélye, hogy valamelyik szemreváló madárleányzó mellé szegődjön, párba álljon vele. Ha kertünkben öreg, odvas gyümölcsfák is vannak, előfordulhat, hogy azokba a gyakoribb cinegékünk közül valamelyik betelepszik. Legfőképp a szécinege, esetleg a kisebb kék cinege megtelepedése esedékes. A szécinegét már bemutattuk régebben, így most kisebb rokonáról, a kék cinegeről ejtünk néhány szót. 10,5–12 cm-s nagyságával a kisebb termetű cinegék közé tartozik. Feje és szárnya égszín-kék, szemöldöksávja, valamint a pofatájék világító fehér színű. Háta kékeszöld, a melle és a hasa pedig élénk citromsárga. A has közepén

vékony szürkésfekete csík húzódik. Hangja változatos. Vékony „sziszszüdu”, tavasszal „szíiszií, szí-gürrr”, vagy gyorsan ismétlődő „szí-szi- szürr, szí-szi szürr”. Amikor izgatott, vagy riaszt „ke`r`r`r`r`rek-ek-ek” a hangon szól. Ilyenkor a hang vége hangsúlyos. A kék cinege apró rovarokkal, levéltetvekkel táplálkozik. Legtöbbször a legvékonyabb ágakon, ágak hegyén gyűjti táplálékát, kiegészítve ezzel a másik cinegefaj, a szécinege munkáját, amely inkább a vastagabb ágakon gyűjtöget. Így ez a két cinegefaj képes megtisztítani a teljes lombkoronát a káros rovaroktól, levéltetvektől. A kékcinege odúban költ. Egyszerre 8-10 tojást

is lerak, és évente kétszer is költ. Télire nem vonul el, csak kóborol, táplálék után járva. A madáretetőknél rendszeresen megjelenik, és ha folyamatosan feltöltjük az etetőt napraforgóval, egész télen ott marad a biztos eleségforrás közelében. Védett madár!

A hiú királynő

Élt egyszer egy nagyon hiú királynő, aki folyton azt kérdezgette cselédeitől, hogy van-e nála szebb hölgy a világon. Erre mindenki azt válaszolta, hogy nincsen. A királynő a szolgálainak is feltette a kérdést, és azok is azt felelték, hogy nincsen nála szebb. Egy napon megkérdezte a kamarását is. – Van-e szebb arcú hölgy nálam a világon? – kérdezte a királynő.

– Tudd meg felség – válaszolta a kamarás –, hogy leányod százszor szebb nálad. A királynőt elöntötte a méreg, és azonnal megparancsolta szolgálainak, hogy vigyék el a lányát messzire, és ott végezzenek vele. A hercegnővel egy távoli országba mentek, de a szolgálókat nem vitte rá a lélek, hogy kárt tegyenek benne.

– Hercegnő – mondták –, mi képtelenek lennénk bántani téged, de meg kell ígérned, hogy nem térsz haza soha többé, mert akkor a királynő rájönne, hogy nem teljesítettük a kérését. Menekülj minél messzebb, vissza se nézz! A lány szomorúan vándorolt, és útja során egyre magányosabb és kietlenebb vidékekre jutott el, mígnem észrevette a vadonban egy kicsiny házat. Közelebb ment, hogy jobban szemügyre vegye. Benézett a ház melletti kunyhóba, ahol csak disznókat talált. Ezután bement a házba, ahol három szobára bukkant. Az első szobában egy öreg fenyőláda állt, a másodikban egy régi ágy ócska szalmazsákkal, a harmadik szobában pedig egy asztal, ami mellett barátságosan ropogott a tűz a kandallóban. Az asztalfiókban élelmet is talált. Mikor nekilátott falatozni, egy férfi lépett be a szobába. A lány nagyon megijedt, gyorsan elrejtőzött az asztal alá, de a férfi látta, amint elbújt, és rögtön szólította őt. – Ne félj tőlem. Jöjj elő, és ebédeljünk együtt! – mondta kedves hangon. A lány bátoritanul előmerészkedett, de hamar megnyugodott jószívű háziga-

dája láttán, és még a vacsorát is együtt költötték el. A férfi elmondta, hogy nyugodtan ott maradhat a házában, és úgy fogja szeretni őt, akár csak a lánya lenne. A hercegnő beleegyezett, és attól kezdve boldogan éldegéltek. Egy nap a férfi azt mondta a lánynak, hogy sétáljon egyet a környéken, a friss levegőn.

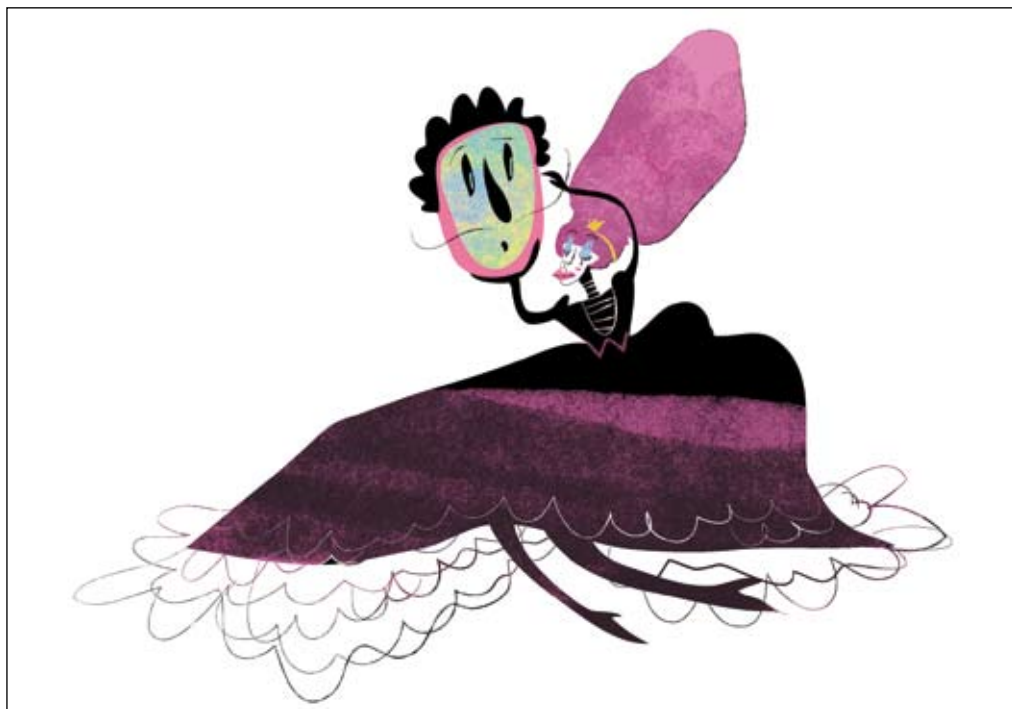
– Ugyan, hogyan mehetnék? – kérdezte a lány.

– A ruháim mind olyan viseltesek. A férfi ekkor kinyitott egy szekrényt, ami teli volt szebbnél-szebb ruhákkal. A lány kiválasztott egyet, és abban indult el, hogy bebarangolja a vidéket. Amint odakint sétálgatott, hirt-

sosan beleszeretett. De olyannyira, hogy egészen belebetegedett. Az udvar legbölcsebb orvosai próbálták meggyógyítani, mindhiába. A herceg édesanyja egészen elkeseredett fia betegsége láttán. Kihirdette a birodalomban, hogy az a lány, akit a herceg megpillantott, rögvest jöjjön a palotába, mert a herceg feleségül kívánja venni. Ám a lány nem hagyta el otthonát, ezért erről a kérésről semmit sem tudott. Miután senki sem jelentkezett, a herceg édesanyja elküldte egyik szolgálóját, hogy kutassa fel azt a lányt, és hozza a színe elé. Mikor a szolga megtalálta a hercegnőt, elmondta, hogy őfelsége kéreti,

már azon morfondírozott, mivel büntesse meg a pimasz leányt. De a herceg abban a pillanatban olyan válságos állapotba került, hogy anyja jobbnak látta, ha maga megy el a lányért haláldéktalanul. Éppen a kis ház felé tartott, mikor egy szempillantás alatt megváltozott minden. A ház átalakult palotává, a férfi, aki oltalmazta a leányt, királlyá, a disznók udvari hivatalnokokká. A lány is hercegnői díszben pompázott, mikor a herceg édesanyja elébe állt.

– Kérlek, bocsáss meg – szólt a lányhoz –, amiért hívattalak a palotámba, nem tudtam, hogy egy király leánya vagy. De a fiam

Illusztráció: Bicskei Anikó

len észrevette, hogy egy ifjú tart felé. A lány rettentően megijedt, azonnal sarkon fordult, és futva sietett hazáig. A férfinak nem szólt semmit, de mikor másnap is észrevette a legényt odakint, elmesélte a történeteket. A lány úgy meg volt rémülve, hogy elhatározta, soha többé nem teszi ki a lábát a házból. Az ifjú, aki sétája során észrevette a lányt, valójában egy herceg volt, aki miután megpillantotta a hercegnőt, halá-

as nagy jutalomban részesül, ha vele tart. A lány megígérte, hogy másnap választ ad a kérésre. Vacsora közben elmondta fogadott apjának, hogy mi történt, mire a férfi azt válaszolta, hogy ha az őr visszatér, mondja meg neki, hogy ő bizony nem megy a palotába, jöjjön el a herceg édesanyja, ha kíván tőle valamit. A lány így is tett. Miután az őr továbbította az üzenetet, a herceg édesanyja rettentő haragra gerjedt, és

azóta szeret téged, mióta először megpillantott, és ha nem láthat téged viszont, attól félek, belehal. A hercegnő nem akarta, hogy a herceg édesanyja könyörögjön neki, ezért beleegyezett, hogy elmegy vele a herceghez. Az ifjú, amint viszontlátta a lányt, megkérte a kezét, és másnap meg is tartották a lakodalmat. Azóta is boldogan élnek, ha meg nem haltak.

Consiglieri Pedroso meséje

Tóth Krisztina

Állatságok

Figyelem: a következő versek elolvasását csak humorérzéssel rendelkezőknek ajánlom!

Pele

Bundás kis állat a pele,
az erdő tele van vele.
Dió a fő eledele,
de előfordul, hogy bele-
kóstol a gyümölcsbe, tojásba,
télre meg üregekbe ássa
magát és alszik tavaszig,
addig nem eszik, nem iszik,
ilyenkor pihen a bele,
csak aztán töm mindent bele.

Vombat

Hogyha jó a vombat,
az ember mit mondhat?
A vombat külsején
kevéssé dolog ronthat.
Egy erszéyes patkány,
ráadásul törpe,
jogos, hogy a napját
üregekben töltse...
Hogy az irodalom
a lelkére hogy hat,
nem tudni. Rovaron
éldegél a vombat.
Elég nyugodt állat,
úgy hat kilót nyomhat.
Tilos a vadászat
és rádobni bombát!

Tobzoska

Lassan cammogó tobozra
emlékeztet a tobzoska.
Testét éles pikkely fedi,
nem is támad senki neki.
Hangyabolyok után kutat,
hogyhá talál, vág egy lyukat,

érdes nyelvét beletolja
és tobzódik a tobzoska.
Ha vadászik, hátán hordja
tobozforma kicsinyét,
és rászól a tobzos bocsra:
„Légy már hangyás kicsikét!”

Nagy mara

Áruld el nekem, nagymama,
milyen állat a nagy mara?
Van-e nagy feje, nagy hasa?
Egészen véve nagy maga?

Kisfiam, szólt a nagymama,
pici állat a nagy mara.
Mint egy nyúl, de a füle apró:
de most ezzel egy kicsit hagyj, jó?

Majd elmegyünk az állatkertbe,
ott legelészik, majd meglátod
a kis marát, a nagy marát meg
az összes ilyen maraságot.

Pitbull

Az ember
ha kutyt
simogat,
izgul,
főleg, ha
a kutya
netalán
pitbull.
Pedig
nem is egy
ideges
fajta:
akkor is

harap
ha nem
akarja.
Mindegy,
az ember
lába
vagy karja,
a pitbull
azt mind
sorra
lekapja.
Vagyis
ha éppen
sétálni
indul
az ember
jobb, ha
nem jön a
pitbull.
De ha jön
akkor
ne simo
gassa,
mert a ku
tya őt
kettéha
rapja

Szurikáta

(várta – Őrt álló katona őrhelye,
őrség.)
Sivatagi homok-vártán
áll a szurikáta-őrszem.
Ágaskodik hátsó lábán
és a veszélyt lesi bőszen.
Bekapja, ha jön a gekkó,
de a skorpiót is dettó,

a tojást meg megszurkálja
fogával a szurikáta.

De ha kígyó jön vagy sas,
a séta nem alkalmas.
Egy percig se szórakoznak,
elbújnak a szurikáták.

Tanrek

A tanrek nem süni, csak pont olyan,
ám összevetve őket komolyan,
szemünkbe tűnhet a terjedelme,
már ha figyelmünk kiterjed erre

és nem vonja el a frizurája:
de ebben van a tanrek bája.
Ha a tanreknek semmi baja,
akkor is égnek áll a haja,

egyőtől egyig punkok a tanrekek,
a felnőttek is és a gyerekek.
S hogy tanrekeknél mi a kaja?
Hát a rovarok összes faja.

Távol élnek, ami nagy kár,
lakóhelyük Madagaszkár.

Versbotrány, botrányvers! Kitalálsz, hogy
melyik vers okozott közfelháborodást az ál-
lattartók körében? Hát persze, hogy a pitbullról
szóló...

Tiltakoztak, fenyegetőztek a jámbor gazdik.
Valaki még azt is kilátásba helyezte, hogy – ha-
csak a költő nem írja le, milyen békés állatfajta
a pitbull – akkor a kuttyájával tépeti szét. Te mit
gondolsz, valóban arról szól a vers, hogy a pit-
bull embereket marcangol? Ha kicsit is belegon-
dolunk, beláthatjuk, hogy pont az ellenkezője a
helyzet: humoros formában ír Tóth Krisztina egy
állatról, amelyhez ilyen sztereotípiák társulnak.

A költészet egyik fontos eszközével él: a túlzással
(meg ironiával).

Költőnk írt verset mindenféle pelyhes, boly-
hos állatról. Rondákról, szépekről, valódiakról
és képzeletbeliekről, haszontalanokról és hasz-
nosokról! Első látásra humoros, szórakoztató
könyvnek és állatnevek rímhívó játéknak (vom-
bat – mondhat) tűnik ez az egész kötet. Aztán
amikor a nyilvánosság megtalálta a Pitbull című
költeményt, akkor elszabadult a pokol. Úgy lát-
szik, a költészet mégis elég komoly dolog. Azért

Csókolom, Pókmajom!

mi ne vegyük annyira komolyan magunkat és az
állatokat sem. Szép napot minden kedves ember-
olvasómnak, a többieknek pedig: Árivederci,
palotapincsi! See you, varjú! Csóka, róka! Ave,
teve! Hali, puli!

Herédi Károly

Ui.: Az állati köszönések az egyik kedvenc
könyvből származnak. Ha jól akarsz szóra-
kozni, akkor fordítsd te is Kárpáti Tibor Csó-
kolom, pókmajom! vagy Puszi, nyuszi! című
kötetét!

Ragyogó elme volt

Stephen Hawking halálhíre a nemzetközi Pí napon járta be a világot

Nem csupán kiemelkedő szakmai sikerei által ismert, hanem a laikusoknak szóló ismeretterjesztési munkássága révén Stephen Hawking azon kevés tudós közé sorolható, akik részei lettek korunk népszerű kultúrájának, ezért halálhíre is szélesebbé járta körbe a világot március 14-én, éppen a nemzetközi Pí napon.

Stephen Hawking – sokak szerint a legnagyobb fizikus volt Einstein után – 21 éves volt, amikor bénulásos betegségét megállapították és mindössze néhány évet jósoltak neki. Hawking 76 évet élt. Kutatásait számtalan tudományos díjjal jutalmazták és mindemellett őt magát valószínűleg orvosi csodának tarthatjuk.

démia, a Royal Society a tagjává választotta, 1977-től egyetemi professzor Cambridge-ben. 1979 óta a matematika Lucas-professzora, ezt a posztot töltötte be valaha Isaac Newton is. Hawking még egyetemista volt Oxfordban, amikor – nem sokkal a 21. születésnapja után – kiderült, hogy egy különleges, gyógyíthatatlan degeneratív idegrendszeri elváltozásban szenved. Önvallomása szerint korábban unta az életet, de ahogy tudomást szerzett betegségéről, élvezetet talált abban, hogy él. Megnősült, három gyermeke született. 32 éves koráig képes volt önállóan étkezni, segítség nélkül lefeküdni, felkelni. A mozgásképességét fokozatosan elvesztő kutató végül két ujját tudta mozgatni, de ez is elég

Súlytalanságban

Az 1942-ben született Hawkingot a nagyközönség is jól ismeri. Tudományos témái (általános relativitáselmélet, fekete lyukak, ősrobbanás, a világegyetem története) érdeklik az embereket és ő maga is sokat tett ezen érdeklődés kielégítéséért. Az idő rövid története című könyve minden bestsellerrekordot megdöntött, magyar kiadása is nagy siker volt. Mindössze 32 éves volt, amikor a brit tudományos aka-

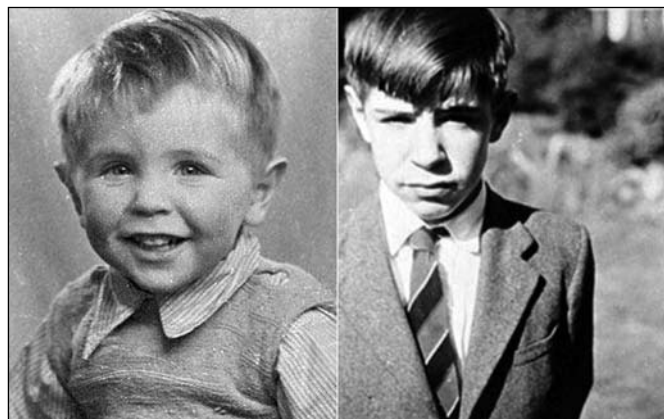
vált arra, hogy kommunikáljon a környezetével. A beszédképesség elvesztése után először rendkívül nehézkes és lassú volt számára a kommunikáció, a kapcsolattartás. Az ábécé betűit tartalmazó kártyát tartottak szemei elé, segítője sorban rámutatott a betűkre, Hawking pedig szemöldökének felhúzásával jelezte, ha a kívánt betűhöz ért. Ezután Kaliforniából kapott egy olyan szoftvert, amely szavakat kínált fel a kép-

Könyvei magyarul

Két könyve, *Az idő rövid története* (*A Brief History of Time*) és *A világegyetem dióhéjban* (*The Universe in a Nutshell*) rendkívüli népszerűségnek örvend az egész világon, és most már klasszikus sikerkönyveknek számítanak. Bárki elolvashatja, akit érdekel a világegyetem és annak keletkezése, nem szükséges hozzá semmi előzetes ismeret ezen a területen. Van egy esszégyűjteménye is, amely szintén népszerű, a *Fekete lyukak, bébi-univerzumok és más esszék* (*Black Holes and Baby Universes and Other Essays*). Valamennyi olvasható magyar nyelven.

ernyőn, így már betűk helyett szavakból válogathatott. A válogatáshoz egy kapcsolót kellett kezelni, később megoldották a kapcsoló fej- vagy szemmozgással való működtetését is. A számítógépben tárolt szövegfogalmazványt egy beszéd szintetizátor formálta hallható mondatokká. A következő lépésben a számítógépet és a szintetizátort beépítették Hawking tolószékébe. Ezzel a rendszerrel körülbelül percenként 15 szó sebességgel tud fogalmazni. Több könyvet és tudományos dolgozatot sorát írta meg ily módon, sőt, rendszeresen tart tudományos és ismeretterjesztő előadásokat is. Hawking döntőnek tartotta a beszéd szintetizátor működését, hiszen a hangszínt is képes volt változtatni. Angol létére csak azt fájlalta, hogy a gép amerikai akcentussal beszél. „Gyakran teszik fel nekem a kérdést, hogy hogyan viszonyulok a betegségemhez. Erre általában azt válaszolom, hogy a lehetőségekhez képest próbálok teljes életet élni, és nem gondolni a betegségemre” – nyilatkozta egy alkalommal Hawking az újságíróknak. (origo.hu)

Az ősrobbanás elmélete szerint a világegyetem kezdetben hihetetlenül sűrű volt. Az idő múlásával a tér tágul, és a csillagászati objektumok egyre távolabb kerülnek egymástól. Hawking húszévesen már ezzel a kérdéssel foglalkozott, majd 28 évesen jött rá, hogy a „nagy bumm” elméletének és a „mindenség elméletének” kulcsa a fekete lyukak vizsgálatában rejlik.

Stephen Hawking kisgyerekkorában. Tipegőként anyagi arca volt. Érdekes, hogy kisiskolásként a rossz tanulók közé tartozott, olvasni is csak nyolcévesen tanult meg

A génusz idővel nemcsak járóképességét veszítette el, hanem uralmát is csaknem minden testrésze felett. A '80-as években annyira leépült, hogy speciális, motoros kerekesszékekbe kényszerült

A játék a túlélés záloga

Mivel játszottak egykor a gyerekek?

Teljesen mindegy, hogy Indiában járunk vagy Skandináviában, a gyerekek legfőbb időtöltése a játék. Így volt ez száz éve és százezer éve is. A játék a tanulás legfontosabb folyamata, amikor gyakorolni lehet a felnőttektől elcsúszott viselkedést, társas viszonyt, mozdulatokat, így a szórakozáson túl a játék a túlélés záloga is. A biológia bölcs előrelátással kódolta belénk, hogy a kicsinyeket övni, táplálni, nevelgetni kell, akár emberek vagyunk, akár antilopok.

Agyagkocsi modellje Törökszentmiklósról

Ennek a féltő gondoskodásnak régészeti nyoma is lehet. Az őskortól kezdve ismerünk olyan tárgyakat, melyeket nem tudunk másként értelmezni, csak gyermekjátékként. Ezek általában a felnőttek eszközkészletének kicsi-

Agyag állatszoborcák Jászdózsáról (Magyarország)

nyított másai, amik beleférnek egy apró gyermekkézbe is. A telepeken gyakran találunk olyan kis edénykéket, melyeknek nem lehetett más céljuk, mint a lurkók szórakoztatása.

Csontból készült bronzkori dobókockák

Idősebb Pieter Brueghel festménye: gyermekjátékok

Ma sincs ez másként, a konyhában sürgölődő anyuka mellett a gyerek babakonyhában készíti a „vacsorát”, az őskori gyerekek is ilyen játékedényekkel tanulhatták a főzés mesterségét. Néha nehéz eldönteni, hogy ezeket a tárgyakat felnőtt csinálta-e néhány hirtelen mozdulattal (nesze, kölkök, főzz te is!), vagy éppen egy gyermek gyakorolta így a fazekasság fogásait. Sajnos, a fából, szalmából, bőrből készült játékok nem maradtak fenn, pedig biztosan voltak, ahogy az archaikus paraszttársadalom is számtalan játékot készített ezekből az anyagokból.

Máskor azt nehéz megállapítani, hogy a tárgy felnőtt eszköz vagy játék volt-e. A bronzkori telepek gyakori lelete az agyagból készült kocsi-kerék-modell. Ezek a fél tenyérnyi kerek könnyen elképzelhetők fából készült játékkocsi kereként, főként ha azt is tudjuk, hogy Szlovákiában egy ilyen komplett agyag kocsimodell került elő egy gyermek sír mellékletként. De akkor miért nincs más kor-

szakokban, pedig a kocsi jól ismerték? Közel egy évszázada rágódik ezen a régészet, és nem tudja eldönteni, hogy ezek az agyagkerekek és agyag kocsimodellek játékok voltak-e, vagy egy bonyolult vallási szertartás kellékei. A kultikus tárgy felé billenti a mérleget maga a tény, hogy *sírban* volt, és hogy a kevés számú példány mindegyike rendkívül gondosan kivitelezett, gazdagon díszített, ami csak ritkán mondható el az agyag játékedényekről.

Hasonlóan értetlenül állunk a bronzkori ábrázolások egyik csoportja előtt is. Ezek apró agyagszoborcák, melyek végtelenül leegyszerűsítve, vagy éppen nagyon is felismerhető módon ábrázolnak házi- és vadállatokat, kecskét, lovat, birkát, vaddisznót, medvét. Méretük, kidolgozottságuk alapján akár játékok is lehetnek, ahhoz viszont feltűnően ritkák.

Szinte azonnal dobókockára gondolunk, ha meglátjuk azokat a csiszolt állatcsontokat (birká vagy szarvasmarha lábközepcsontjából készültek), melyeket rovátkolással díszítettek. Kínálja magát a magyarázat, valami társasjáték darabjai lehettek. Igen ám, csak hogy tudjuk, hogy az ókori görögöktől kezdve a mai népek sokaságáig a hasonló csontokat varázsláshoz, jósláshoz, sorsvetéshez (is) használták.

Sajnos, az írást nem ismerő (nem használó) korszakok gyermekjátékai éppoly nehezen megfoghatók, mint a hétköznapi élet megannyi aprósága. Néha egy-egy szerencsés lelet ablakot nyithat rá, de a többség homályban marad.

Akhilleusz és Aiasz kockajátéka egy görög vázán

Igyekszik mindenben a jót látni

Király Viktor New Yorkban született 1984. március 29-én, és ott is élt 16 éves koráig. Családja zenei érdeklődésű, apja dobolt és énekelt, a Universal és a Color együttes tagja volt, és az anyja is énekléssel foglalkozott. Édesanyja betegsége miatt és az ő kívánságára visszamentek Magyarországra, eredetileg egy évre, azután mégis ottmaradtak. Király Viktor-nak van egy ikertestvére, Király Benjamin és egy nővére, Király Linda. Viktor gyerekkorát végigkísérte a zene, tíz évesen apjától tanult dobolni, közben zongoraórákra járt, Benjammal és a barátaikkal már az iskolás években különböző zenekarokat alapítottak. Mégis nővére, Linda sikerein felbuzdulva határozta el, hogy ő is szeretne komolyabban foglalkozni az énekléssel.

Amíg más magyar énekes azzal küszködik, hogy az angol nyelvű daloknál ne érződjön túlságosan az akcentusa, addig Viktornál ez pont fordítva volt. Az M1 A Társulat című szereposztó műsorába jelentkezett, amelyben színészeket kerestek az István, a király rockoperához. Egészen a középdöntőig jutott, de az akcentusa miatt nem mehetett tovább. Ugyanakkor viszont az Amerikában eltöltött gyerekkora miatt hiteles a nyugati trendek ihlette dalok előadásában.

Az áttörést az hozta meg számára, hogy 2008-ban jelentkezett a Megasztár negyedik szériájába, amelyet meg is nyert. Meglovagolva a sikert, 2009-ben megjelentette első koncertalbumát, amely a döntőben elhangzott dalokat tartalmazta, valamint bemutatkozó stúdióalbumát is. A korongról elsőként a Forgószél című dal lett sikeres, hozzá videóklip is készült, második videóklipje pedig 2010-ben jelent meg a Ha arra indulsz című zeneszámahoz. Viktor ezután sem várt sokáig, 2011-ben Solo címmel kiadta a harmadik albumát, amely egyben a második stúdiólemeze volt.

Új fordulópontot a 2012-es év jelentett, ekkor a testvéreivel részt vettek az M1 A Dal című eurovíziós magyarországi dalválasztó versenyén, ahol az Untried című dalukkal a legjobb négy közé jutottak. A győztes ekkor a Compact Disco lett a Sound of Our Hearts című dallal. A következő két év újabb kihívások elé állította Viktort, hiszen Az ének iskolája című, gyerekek részére rendezett tehetségkutató egyik tanára,

egyben zsűritagja volt. Az énekes 2014-ben is részt vett A Dal-ban, ekkor már testvérei nélkül lépett fel a Running Out Of Time című zeneszámmal, amellyel ismét bejutott a legjobb négy közé. A győztes végül Kállay-Saunders András lett a Running című dallal. Ugyanebben az évben megjelent Viktor harmadik stúdióalbuma 3rd Dimension címmel.

Tavalyelőtt a Star Academy egyik zsűritagja volt, tavaly a Sztárban sztár ötödik évadának második helyezettje lett, ezt követően pedig a Sztárban sztár + 1 kicsi második évadában zsűrizett. Idén ismét jelentkezett A Dal-ba, ezúttal a Budapest Girl című zeneszámmal és ismét bekerült a legjobb négy közé. A győztes ezúttal az AWS lett a Viszlát nyár című dallal.

Király Viktor egy interjúban arról beszélt, hogy a kudarcok ellenére sem ment el a kedve a műsortól. Nem csupán versenynek tekintti, hanem lehetőségnek arra, hogy bemutassa új dalát, amit talán sokan meg is szeretnek. Az elmúlt években Viktor a szorgalmáról és a kitartásáról tett tanúbizonyságot, márpedig az ő élete sem fenéig tejföl. Mégis igyekszik mindenben a jót látni és pozitívan gondolkodni. Egyik interjúban visszaemlékezett arra, amikor

még tizenévesen Magyarországra költöztek. Kamasként nehéz volt szembesülnie anyja betegségével, közben pedig egy új környezettel megbarátkoznia. Amikor kiderült, hogy egy évnél is tovább maradnak, nem örült, de utána minden egyre jobb lett és most már Magyarországot tekintik az otthonának. Ugyanakkor Amerikában is megpróbál karriert építeni, így gyakran ide-oda ingázik. A legnagyobb álma, hogy egyszer Grammy-díjat kapjon. Viktor számára nagyon fontos a család, zenei albumain is közreműködnek a testvérei. Nagy csapást jelentett, amikor kiderült, hogy Bennél is súlyos betegséget diagnosztizáltak, és habár reményeik szerint ezen túl vannak, nagyon komolyan veszik az orvosi ellenőrzéseket. Viktor egy interjúban arról is beszélt, hogy amennyire egyformák Bennel, annyira különböznek is, hiszen a testvére már családot alapított, felesége és gyereke van. Viktor ugyan céltudatos a karrierépítésben, de más téren határozatlan, a saját elmondása szerint egy pizzázóban azt se tudja eldönteni, milyen pizzát rendeljen. Az újabb hírek viszont arról szólnak, hogy Viktorra is rátalált a szerelem, így sokan szurkolnak, hogy végre ő is megtalálja a boldogságot.

Norvégiát képviseli

Nemrég arról írtunk, hogy Norvégiában is zajlik a dalválogató, amelynek győztese képviselheti majd országát az idei Eurovíziós Dalfesztiválon. A válogató egyik résztvevője volt ugyebár Alexander Rybak hegedűművész, énekes és zeneszerző, aki egyszer már megérezte az eurovíziós siker ízét, 2009-ben ugyanis a Fairytale című dalával, az addig legmagasabb pontszámmal szerezte meg a győzelmet Norvégiának. A dalválogató azóta lezárult, meghirdették a győztest is, aki nem más, mint Alexander Rybak a That's How You Write a Song című dallal. Ennek sokan örülnek, de vannak olyanok is, akik a nemtetszésüket fejezték ki. Szerintük ez a dal sokkal gyengébb, mint a Fairytale, amellyel hírnévre tett szert, egyébként is illett volna inkább másoknak esélyt adni. Az idei Eurovíziós Dalfesztiválra májusban kerül sor Portugália fővárosában, Lisszabonban, ahol Magyarországot az AWS képviseli, Szerbiát pedig a Sanja Ilić & Balkanika.

Nem zárkózik el a folytatástól

Már majdnem másfél évtized telt el a Feketék fehéren című nagy sikerű bűnügyi vígjáték bemutatása óta, de még mindig sokan szeretik visszanézni. Egy beszélgetős show-ban nemrég az esetleges folytatásról kérdezték Marlon Wayant, aki nem zárkózott el ennek lehetőségétől. Elmondása szerint sokan szeretnék, ha megvalósulna, és a testvéreivel is beszélgetéseket folytattak erről. Marlon Wayansnak hat testvére van, és mindannyian a filmek világában tevékenykednek. Legtöbb filmjét bátyjával, Shannal készítette, és ezekben együtt is szerepeltek. Ilyen például a Feketék fehéren, a Kiscsávó és a Horrorra akadva.

A bajnokság himnusza

Megjelent a FIFA idei labdarúgó-világbajnokságának a himnusza. Jason Derulo Colors című daláról van szó, a focikedvelők tehát várhatóan ezt a dalt dúdolják majd a nyáron. Jason Derulo nagyon büszke új zeneszáma. Egy interjúban arról beszélt, hogy az elmúlt évek során sokat utazott, különböző kultúrákat ismert meg, amelyek szépsége magával ragadta. Elmondása szerint ez inspirálta a Colors, azaz Színek című dalt, amelynek célja ünnepelni a közös energiából táplálkozó különbözőséget. Az idei labdarúgó-világbajnokságra június 14-e és július 15-e kerül sor Oroszországban.

Ő lesz a Gepárd

Tavaly nyáron jelentették be, hogy folytatást kap a nagy sikerű, Gal Gadot főszereplésével készült Wonder Woman, amely vélhetően 2019. november elsején kerül majd a mozikba. A film története a nyolcvanas évek közepén, a hidegháború idején játszódik, a forgatások pedig minden bizonnyal hamarosan el is kezdődnek az Egyesült Királyságban. Egyes híresztelések szerint Chris Pine visszatérhet Steve Trevorként és habár Emma Stone neve is szóba került, Gepárdot, azaz Wonder Woman legfőbb ellenségét végül is Kristen Wiig alakítja majd. A DC képregények szerint a karakter neve Barbara Ann Minerva, ő egy brit régész, aki az Urzkartagan törzset kutatva Afrikában gepárdérőre tesz szert.

Jelige: „depressedgirl”

Kedves Bizalmas sorok! Tavaly már írtam levelet, ami meg is jelent a lapban. Akkor nem írtam jeligét, de kb. azt írtam, hogy anyukám kint van Londonban, és hogy apukámmal nem jövök ki jól stb. Azóta minden megváltozott, sokkal rosszabb lett szinte minden. Nem tudom, hogy a múltkor említettem-e, hogy 12 éves vagyok. Anyukámat utoljára augusztus végén láttam, azóta nem. Apukám mostanában mindegyért kiakad és ver. A múltkor bement az osztályfőnökhöz, és megkérdeztem az osztit, hogy apukám mit mondott, és az volt a válasza, hogy apukám csalódott bennem, és hogy ő próbál rávenni a tanulásra. És nekem akkor elegendő lett, és elmondtam az osztimnak mindent, hogy apukám csak adja itt a jó apát, és otthon nagyon nem ilyen. Az osztit azt tanácsolta, hogy minél előbb beszéljek az anyukámmal, és menjek oda hozzá Londonba, mert ami nálunk megy, az maga a pokol. De én nem akarok innen elmenni, mert itt vannak a barátaim, és ott nem ismernek senkit (ez volt az 1. problémám). Mivel én „népszerű” vagyok az iskolában, ezért azt hiszik, hogy velem mindent lehet, leszólni, belém rúgni. Amikor visszaszólók, meg a barátaim is segíteni akarnak, akkor meg azt kapom vissza, hogy a padokra rá van írva, hogy kurva vagyok, meg hogy egoista, észjáró, pózer... De nem vagyok az. Vagdosom magam, depressziós vagyok, és csak azért viselkedek így, hogy ne lássák rajtam, hogy szenvedek (2. problémám). A válaszodat előre is köszönöm. El sem tudom képzelni, hogy hány tininek segítettél már... Minden tini nevében mondom, hogy köszönöm.

„depressedgirl”

Válasz:

Először is meg szeretném köszönni a bizalmadat és a bátorságodat, hogy megírtad a problémáidat. Nehéz helyzetben vagy, és azt hiszem, az édesapád is, mert egy új helyzetbe csöppent bele, amiben nem találta föl magát, és emellett nagyon valószínű, hogy saját érzelmi, de lehet, hogy munkahelyi problémái is vannak. Emellett nincs fölkészülve arra, hogy egy lázadó tini lány édesapja legyen. Emellett abban is biztos vagyok, hogy nem könnyítetted meg neki a dolgát. Valószínű, hogy azokat a szülői problémákat, amiket az elmúlt években az édesanyáddal együtt oldottak meg, most egyedül igyekezik megoldani. Azt is tudnod kell, hogy nehéz szülőnek lenni, amikor a gyerek serdülőkorbba jut. Óriási feszültség lehet köztetek, amivel egyikőtök sem tud mit kezdeni. Biztosan jó hatással lenne, ha édesanyád hazajönne, de sajnos, nagyon valószínű, hogy erre nem fog sor kerülni (ha az előzményeket is számításba vesszük, melyekről korábbi leveledben írtál). Mivel óriási a feszültség és a megoldatlan probléma köztetek, de az iskolában, és a lelkedben is, nagyon jó lenne, ha szakemberhez fordulnátok, hogy segítsen nektek a közös problémátok, de a te egyéni problémád megoldásában is. Súlyosbítja a helyzetet az, hogy önvagdosással, önbántalmazással próbálsz a negatív dolgokat, a rossz érzést, a boldogtalanságot, a különböző akadályokat leküzdeni, ami feltétlenül segítséget igényel. Szakember (gyermekpszichiáter, klinikai gyermekpszichológus) segíthet abban, hogy meg tudjad oldani a problémáidat, és újra megtaláld önmagadat. Ugyanakkor édesapádnak is segíthet a pszichológus abban, hogy megbirkózzon a szülőség nehézségeivel. Nem tudom, hogy állsz a közeledben élő rokonokkal: nagyszülők, nagynénik, nagybácsik, egy jó szomszédasszony, vagy pl. a barátnőd édesanyja szintén a segítségére lehet. És nagyon jó lenne, ha őszintén lennél önmagaddal, az édesapáddal és a többi felnőttel is. Ne akarjál több lenni, mint ami vagy, pl. hogy idősebbnek ad ki magadat mások előtt, nehogy bajba keverdjél. Talán jó lenne, ha első lépésként az iskola pszichológusához vagy pedagógusához fordulnál a problémáddal. Ezt azért tanácsolom, mert így levélben keresztül nehezen oldható meg a helyzet, amiben jelenleg vagy. És időre is szükség van ahhoz, hogy a szakemberekkel együtt dolgozva javítsatok a helyzeten. Ha tarthatatlannak érzed a helyzetet, ha az édesapád továbbra is bántalmaz, a

helybeli szociális központ dolgozóihoz is fordulhatsz segítségért, de ez komoly következményeket is magával vonhat, és lehet, hogy nem azt a hatást érnéd el vele, mint amit szeretnél volna. Ezért mindazt, amit megosztottál velünk, őszintén mondd el a közeledben lévő felnőttek valamelyikének, akiben bízol, vagy akinek az a dolga, hogy segítse a gyerekeket és a szüleiket, ha problémáik vannak.

Jelige: „K.A.”

Kedves Bizalmas sorok! 13 éves lány vagyok, és a volt barátnőmmel való kapcsolatokról szeretnék beszélni. Az egész összeveszésünk úgy történt, hogy az osztályban egy fiú elkezdett nem jó véleményt formálni rólam, miszerint én rossz hatással vagyok a barátnőmre (tanulási szempontból). Ezután a barátnőm indokolatlanul elkezdett többet lenni azzal a fiúval és a társaságával. Végül odáig fajult a helyzet, hogy nem beszélünk, és én próbáltam ezen többször is javítani, de mintha meg sem hallotta volna, tovább folytatta. Sok idő után sikerült egyszer kibékülnünk 5 napra, de ez alatt a kis idő alatt is képes volt megint elveszíteni a bizalmamat. És most úgy tűnik, mintha az én jelenlegi barátaimmal akarna lenni, mintha el akarná őket is venni. A legnagyobb baj pedig az, hogy meg sem tudja nekem indokolni még mindig, hogy miért kellett ezt tennie. Néha még úgy érzem, ki szeretnék vele békülni, de nem akarok én lépni. Kérlek, adj tanácsot!

Válasz:

Kedves K.A.!

Sajnos az idő és a változások, melyeken keresztül mentél te is, a barátnőd is, az osztálytársaid is, oda vezettek, hogy túl nagyok lettek a különbségek köztetek. A barátnődnek mások és más dolgok lettek fontosak. Akármennyire fájó is számodra, most egy időre hagynod kell ezt a barátságot, hogy a „hűtőben pihenjen”. Ne vegyél tudomást se róla, se arról a fiúról. Jó lenne, ha nem mutatnád ki nekik, hogy bosszant, hogy bánt, hogy a barátidat is ellened akarják fordítani. Ha látják, hogy neked nem mindegy a dolog, még jobban fölbátorítja őket. Ami a barátaidat illeti, tudnod kell, hogy az igazi barátok nem fognak olyan egykönnyen elfordulni tőled. Ha pedig megteszik, úgy jobb is ha nincsenek, mert nem is voltak jó barátok. Gondold át, ki mindenkire számíthatsz az osztályban és az osztályon kívül is, kik azok, akik elfogadnak olyannak, amilyen vagy, és szívesen beszélgetnek és szeretnek veled együtt lenni, akikkel együtt töltheted a szabadidődet. Velük ápolod a barátságot. Közben lassan szélesítheted a baráti köredet úgy, hogy bekapcsolódsz valamelyik művelődési vagy sportegyesület munkájába, beiratkozol klasszikus vagy modern táncra stb. Lassan, de biztosan azt fogod észrevenni, hogy számodra kedves, elfogadó személyek vesznek körül. És a jövőben is igyekezzél azokkal lenni, akiket kedvelsz, és akik téged kedvelnek. Mert a barátságot és a szeretmet senkire sem lehet ráerőszakolni.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Menő vagy ciki?

Valljuk be őszintén, a tiniket nagyon foglalkoztatja ez a téma. Vajon elég menőnek találják-e az új frizurádat, vajon nem ciki-e ez a bőrkabát? Tényleg ilyen fontos kérdés ez? Hogy elég jól nézel-e ki ahhoz, hogy emberek közé menj vagy, hogy éppen úgy áll-e a hajad, ahogy azt te szeretnéd.

Igazából két nagyobb csoportra lehet osztani ilyen szempontból a tiniket: vannak, akiket ez a téma egyáltalán nem foglalkoztat, és vannak, akiket nagyon is. Azok a „kiközösítettek”, akiket mindez nem hoz lázba, általában távol a hangos bandáktól, magányosan ücsörögve elmélkednek a kvantumfizikáról. Nem érdekli őket, hogy zsíros a hajuk vagy hogy sáros a melegítőjük, őket sokkal inkább a matematika szépsége foglalkoztatja, mintsem a szomszéd lányé.

Ahány ember, annyi féle – szól a mondás, és ez ebben az esetben sincs másként. Vannak, akik kínosan ügyelnek rá, hogy ne lássák őket a többiek gyengének, elesettnek vagy ápolatlannak. De vannak olyanok is, akik ezt nap mint nap kimutatják, újabb hódolókat szerezve maguknak. Az, hogy jól néz-e ki, a legtöbb ember számára valóban dilemmát okoz. Szeretne tetszeni, és persze versenyezni is a vele azonos neműekkel. Talán ez a természet törvénye. A megfelelési kényszer egyes esetekben már hatalmas méreteket ölthet.

Az arany középút

Mindenképpen fontos, hogy odafigyeljünk magunkra, vagy hogy legyenek alapvető higiéniai igényeink, ezeket azonban túlzásba vinni

nem szabad. Marad tehát az arany középút. Meg kell tanulnunk reálisan értékelni magunkat kívülről-belülről egyaránt. Fontos, hogy elfogadjuk a megváltoztathatatlant. Azt, hogy 40-es a lábunk és nem lehet rá majd magassarkút kapni, vagy éppen azt, hogy 160 centisen valószínűleg nem leszel képes zsákolni.

Azt, hogy mi a ciki és mi nem, csakis te döntöd el, és nem az újságok vagy az aktuális divat. Pont az a jó az emberekben, hogy mindenkinek más tetszik, mindenki máshogy néz ki. Ettől vagyunk olyan érdekesek, izgalmasak. Találd meg a saját utad, alakítsd ki önmagad, valósítsd meg az álmaidat, és ne akarj sorozatgyártott, tökéletes kinézetű Barbie lenni!

TESZT

Gardróbteszt lányoknak

Válaszolj a kérdésekre, add össze a pontszámait, és ismerd meg egy kicsivel jobban önmagadat!

1. Milyen táskát viszel magaddal, ha elindulsz otthonról?

- a) Kicsit és elegánsat, akkor is, ha ez nem elég. (3 pont)
- b) Egy épp megfelelő méretűt. (2 pont)
- c) Hatalmasat, amely illik mindenhez. (1 pont)

2. Kire vagy mire hallgatsz, amikor ruhákat vásárolsz?

- a) Csak a saját véleményem számít. (1 pont)
- b) A legfrissebb divatmagazinokra. (3 pont)
- c) A barátnőimre. (2 pont)

3. Melyik az az öltözködési kellék, amelyiket mindig magaddal viszel, ha útra mész?

- a) A cipőim – hogy minden alkalomra legyen megfelelő pár. (3 pont)
- b) A harisnyáim. (2 pont)
- c) A rózsaszín csíkos pizsamám. (1 pont)

4. Milyen a hétköznapi öltözködés?

- a) Inkább sportos, kényelmes. (2 pont)
- b) Mindig elegáns, hogy tökéletes legyen minden alkalomra. (3 pont)
- c) Azt veszem fel, ami először a kezembe akad a szekrényben. (1 pont)

5. Nyaranta szoknyát vagy nadrágot viselsz szívesebben?

- a) Kényelmes nadrágot, amely jól takar. (1 pont)
- b) Naná, hogy miniszoknyát! (3 pont)
- c) Mindkettőt. (2 pont)

Értékelés

5–8 pont: Magabiztos

A divat az a szó, amelynek egyáltalán nem ismered a jelentését. Úgy gondolsz, úgy tökéletes a kinézeted, ahogy van, és még ha te lennél a világ leggazdagabb embere, akkor sem

változtatnál semmin. Soha nem cserélnéd le a kedvenc régi, kopott farmert és a bőrdzsekit. Egész más dolgok vezérelnek, mint hogy azzal törődj, hogy nézel ki, és hogyan tarts lépést a divattal. Őszintén hiszed, hogy nem a ruha teszi az embert.

9–12 pont: Megfontolt

Jó ízlésed van, és pontosan tudod, milyen darabok állnak jól neked, melyekkel hangsúlyozhatod ki előnyösen az alakodat. Szeretsz öltözködni, de ugyanakkor nem a divat áll az első helyen az életedben. Ha választanod kellene egy tornacipő és egy magas sarkú között, valószínűleg inkább a kényelemre szavaznál. Odafigyelsz a jó minőségre is, de feltehetően nem költesz sokat a ruhatáradra. Közhelyes, de igaz: az a lényeg, hogy jól érezzük magunkat a ruhánkban.

13–15 pont: Törekvő

Követni a divatot, az a te életfilozófiád. Kifogástalan az ízlésed, és mindig haladsz a korrall. Bármi is legyen a legújabb divat, a legjobb darabok biztosan a szekrényedbe kerülnek. Az utca a kifutód. Ritkán nézed meg a ruhák árát, főleg, ha divatmárkákról van szó. Akkor érzed magad igazán jól, ha mindenki felfigyel rád. Biztosan rengeteg kiegészítőt halmoztál fel, ezért nem esik nehezedre mindig stílusosan öltözködni.

Takarékosan a samponnal!

Te mennyi sampont használj havonta? Belegondoltál már, hogy hány meg hány flakont hajítasz a kukába? A következő egyszerű, de mégis hatásos tippekkel csökkentheted a samponhasználatodat és a szervezetedbe jutó káros anyagok mennyiségét, valamint könnyíthetsz a környezet terhein is.

Felejtsd el a mindennapos hajmosást

A mindennapi mosás hajgyilkosságnak is minősíthető. Nemcsak roncsolja a haj szerkezetét, hanem felborítja az öntisztító folyamatot, így a hajad egyre zsírosabb lesz. Szokj le a mindennapi hajmosásról! Heti két alkalommal bőven elég megmosni a loboncod.

A kevesebb néha több!

Nem kell a fél tubust a kezre nyomni. Elég egy diónyi sampon egy hajmosáshoz. Hidd el, a hajad meg fogja hálálni!

Újratöltve

Amikor a flakon félig üres, engedd fel vízzel. Ugyanúgy tisztít és nagyobb mennyiséget sem kell belőle használnod. Ha nem tetszik a felvezett sampon ötlete, akkor ügyelj arra, hogy a flakon tartalmát maximálisan elhasználd. Amikor már üresnek érzed, fordítsd meg, sokszor kidobjuk a sampont, miközben még 2-3 hajmosásra elegendő szer van benne.

Természetesen, házilag!

Íme egy extra tipp a kísérletező kedvűeknek. A szódobikarbóna egyszerűen mindenre jó! Tudtad, hogy remek sampon is lehet belőle? Előnye, hogy nem tartalmaz vegyi anyagokat, így kíméli a környezetet és a hajadat is. Ráadásul kutatások bizonyították, hogy segítheti is a haj regenerálódását és erősítését. Keverj össze egy kis szódobikarbónát annyi vízzel, hogy egy krémes masszát kapj, masszírozd bele a hajadba, majd öblítsd le. Ha be tudsz szerezni almaecetet, érdemes kipróbálnod a méregdrága balzsamok helyett, kiválóan tisztít, és eltávolítja a szódobikarbóna-sampon maradványait is.

MOZOGJUNK!

Hogyan hat az úszás a szervezetre?

Az úszás az egyetlen sportág, amely légszabályozásra kényszerít. A ritmusos tempózás, a vízbe merülés, majd kiemelkedés és légvétel váltakozása révén a légzőszerv igen nagy tréningnek van kitéve. De nemcsak a légzőrendszer lendül működésbe, hanem szinte az összes izom is. Ellentétben a kerékpározással, az úszás során a felső és alsó testfélre egyforma munka hárul.

A kocogás és a futás

Napjainkban a futás, illetve a kocogás egyre népszerűbb. Nem véletlenül: szinte semmi felszerelést nem igényel, csak egy jó futócipőt. Bárhol (városban, faluban, tengerparton, foci pályán stb.) végezhető, hiszen majdnem mindenhol találhatunk olyan területet, ahol egy kicsit átmozgathatjuk magunkat egy fél-egyórás kocogással, futással. Nincs életkorhoz kötve, és nagyon sokféle edzettségi szinten is élvezetes lehet.

Pilates (ejtsd: pilátesz)

Fitnessmódszer a mélyrétegű törzsizmok erősítésére és nyújtására. A testet tetőtől talpig megdolgoztató mozgásrendszer. Olyan edzésfajta, amely nem kimerítő, hanem könnyű, mondhatni öröm végezni, mert jólesően felfrissít. Az erőközpontosítás következtében, az állandóan aktív testtartás által rengeteg izom kapcsolódik be a munkába. Miért fontos, hogy erősek és ruganyosak legyenek a mélyizmaink? Mert így képesek minden oldalról megtámasztani és ezáltal tehermentesíteni a gerinc-

oszlopot. Így jobb lesz a testtartásunk, megszabadulhatunk a hátfájástól, aminek egyik leggyakoribb kiváltó oka a legyengült tartóizomzat. A Pilates-gyakorlatok segítségével megszűnnek a beidegződött rossz mozgások is. Az interneten számos gyakorlatot, útbaigazítást lehet találni a Pilates-mozgásra. (http://www.informed.hu/termeszetygyogyasz_modszerek/class/mozgas/?article_id=50900)

Tudod-e?

A Pilates-módszer megalkotójáról, **Joseph Hubertus Pilates**ről kapta az elnevezését. Németországban, Düsseldorf mellett született 1883-ban. Születése óta angolkorban, asztmában és ízületi fájdalmakban szenvedett. Ennek hatására életét kicsi korában a sportolásnak és az egészséges test kialakításának szentelte: gimnasztikázott, testépített, jógázott, s ennek eredményeképpen kiválóan felépített testűvé vált, már 14 évesen anatómiai rajzokhoz állt modell.

Célszerű-e izomlással tovább edzeni?

Több vizsgálatban kimutatták, hogy a megfelelően, lassan megkezdett, kiegyensúlyozott nyújtó tornagyakorlatok és az úszás mindenképpen ajánlható. A panaszok megszüntetésére ezenkívül olyan módszerek állnak rendelkezésre, melyek az izomzat vérkeringésének fokozásán alapulva elősegítik a regenerációt. Váltott hideg-meleg vizes fürdő vagy boroga-

tás, szaunázás, masszázs, gyulladáscsökkentő hatású kenőcsök, illetve gyógyszerek. Egyes élelmiszerekről is azt állítják, hogy jótékony hatásúak a bennük megtalálható gyulladáscsökkentő, antioxidáns vegyületek révén. Ilyenek például a meggylé, az alma, az almaecet és a különböző ásványi anyagokat tartalmazó pezsgőtabletták.

Valószínűleg mindenkinek több olyan póló is lapul a szekrényében, melyet régóta nem is használ. Ha már nem férsz el, és esedékes egy tavaszi nagytakarítás, ne dobd ki a felesleges ruhadarabjaidat. A következő tippek segítségével alakítsd át őket praktikus tárgyakká!

Párnácska

A pólót vágd fel négyzetekre, majd két darabot varrj össze a négy szélénél. Az utolsó oldalt hagyd meg, így tudsz beletölteni illatos potpourrit vagy vattát (csepegtess rá illóolajat). Ezek remek lakásdíszek vagy ajándékok lehetnek.

Díszszalvéta

Vágj ki szalvéta nagyságú darabokat, majd kettőt vagy három varrj össze. Egy vastagabb fonalból csinálhatsz neki szép szegélyt, de akár a hobbiboltban kapható textilfilccel (arany, ezüst) is rajzolhatsz rá.

Bevásárlótáska

Nemcsak környezetbarát, hanem egyedi is! Készíts bevásárlótáskát, remek ajándék lehet anyukádnak vagy a nagydinnek. Ne ijedj meg, nagyon egyszerű. Vágd le az ujjakat. Vágd ki, kerekítsd le a nyaknál lévő részt, majd varrd be az alját, illetve a tetejét.

Hasznosítsd újra a pólóid!

Fonal

Az egész pólót vágd fel egyetlen hosszú cérnaszállá. Ezt tekerd, csavard, ahogy jólesik, akár több pólót is „összekeverhetsz”. Ha igazán ügyes vagy, akár hajpántot vagy karcsatot is formálhatsz.

Pénztárca vagy kis szütyő

Ez is rendkívül kreatív ajándék lehet bárki számára. Vágj ki a pólód elejéből és hátából is egy-egy kör alakú anyagdarabot, szépen varrd bele azt a részt, ahová majd az a cérna vagy anyagdarab megy, amivel össze tudod húzni a szütyőt. Használd különböző fonalakat, illetve kereshetsz színes szalagokat az összehúzóhoz.

Nyaklánc vagy karkötő

Ha van kisebb testvéred, és le akarod foglalni, ez remek móka lehet. Készíthetsz karkötőket és nyakláncokat a régi pólókból. A póló aljából vágjatok le tetszőleges vastagságú csíkokat, majd tekerjétek őket össze, vagy fűzzetek rájuk gyöngyöket. Ha maradtak ki pólók, akkor ajándékl fel őket valamelyik szeretetszolgálatnak vagy helyi segélyszervezetnek. Biztosan vannak olyan gyerekek, fiatalok, akik nagyon fognak örülni a megunt pólóidnak.

NASSOLJUNK KIVIVEL!

Szörmekabátba öltözött smaragd – Az meg mi?

Akivi „szörmekabátba öltözött smaragd”, így nevezik Kínában a kivit, Európában pedig származása és savanykás íze miatt sokáig kínai egresként emlegették. Ma a legtöbb kivít Új-Zélandon termesztik, és itt él a kivi madár is, amelyről a nevére kapta.

Érdekességek és tippek

Egy szem kiviben kétszer annyi C-vitamin van, mint amennyi egy felnőtt számára egy napra elég.

Magas káliumtartalma miatt enyhíti a krónikus fáradtságot, a depressziót, a magas vérnyomást és az emésztési zavarokat. Erősíti az immunrendszert, enyhe hashajtó. Kalóriaértéke nagyon alacsony: egy kivi csupán 30 kalóriát tartalmaz, bőséges tápanyagtartalmát folytán mégis laktató. Akinek a bőre érzékeny a szőrös héjára, csak ujjhegygel fogja meg, és a hámozásnál is legyen óvatos, végül pedig alaposan mossa meg a gyümölcsöt. Hűtőben hetekig áll. Fagyaszttá ne tegyük, mert meglágyul.

Készítsd el egyedül!

A kiviből sokféle finomságot készíthetünk. A legegyszerűbb, ha joghurttal és mézzel összeturmixolva fogyasztjuk.

A következő egészséges édességek elkészítése ezeknél csupán egy fokkal nehezebb. **Kivismoothie**

Hozzávalók: 2 kivi, 1 pohár tej, vaníliafagyi tetszés szerinti mennyi-

ségben. Elkészítés: A hozzávalókat tedd egyszerre turmixgépbe, és pürésítsd.

Kivisorbet

Hozzávalók: 30 dkg cukor, 3 dl víz, 8 kivi, 6 cl citromlé. Elkészítés: Keverd el a cukrot a vízben, és forrald fel. Főzd 5 percig, majd húzd le a tűzről, és hagyd kihűlni. Keresztben vágd félbe a kiviket, és kanalazd ki a gyümölcshúst a héjából, de közben egy vékony réteget

hagyj benne. Rakd bele a gyümölcshúst a turmixgépbe, és pürésítsd. Add hozzá a cukros vizet és a citromlevet. Töltsd az egészet egy fagyálló lapos edénybe, és tedd be a mélyhűtőbe körülbelül egy órára. Ezután vedd ki, majd tedd át egy másik edénybe, és addig keverd, amíg laza állagúvá válik. Önts vissza a lapos edénybe, és két órára rakd vissza a mélyhűtőbe. Kiviszeletekkel, banánnal tálald.

Tudod-e, mi a palindrom?

Ha még nem, íme néhány példa, és magadtól is rájössz, miben rejlik a titok!

Öreged ír télen, e lét rideg erő.
Edit ebe szerez sebet ide.
Ó, nézem, ő dalol, a Döme, Zénó?
De perece reped.
Ali, lent e helynél a lény lehetne lila.
S ő hű, de dühös.
Rémes tóga bagót sem ér.
Nálatok az az akó talán?
Zénó, rád a madár, ó, néz.
Üresek, amin lélekkel élni ma keserű.
Tibor, adod a Robit?
Tánya, kérek kerek kerékanyát!
Tán ötet kitehetik tetőn át?
Sok sokkos kos.
Sokáig él Légi Ákos.

FEJTÖRŐ

Szögek

10.000 darab 1 g-os szöget csomagoltak százassával külön dobozba. Az egyik dobozt valaki elcserélte egy olyanra, melyben 0,1 g-mal könnyebb szögek vannak, mint a többi kilencvenkilencben. Hogyan található ki egyetlen méréssel, melyik a kérdéses doboz?

(Megfejtés: Az első dobozból egy szöget veszünk, a másodidőből kettőt, a harmadidőből három, s így tovább. Ezeket a szögeket egyszerre mérlegre tesszük, majd a kapott eredményt összehasonlítjuk azzal a közösen kiszámolt összeggel, amit akkor kapunk, ha minden szög 1 g-os (1+2+3+...+10.000 g). A különbség megadja, hogy melyik a keresett doboz (ha 1,3 g hiányzik például, akkor a tizenharmadik doboz a kártya).

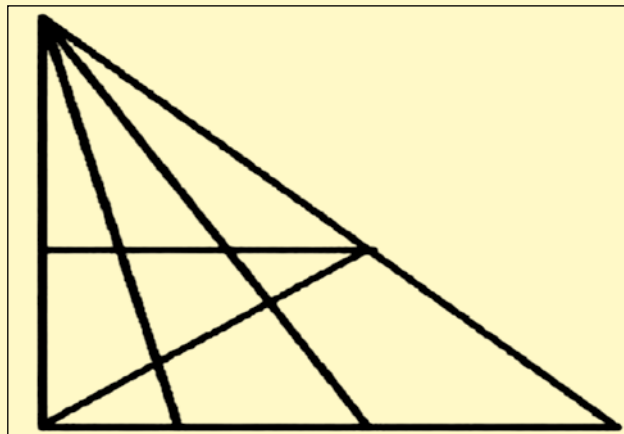
Kakuktktojás

- Melyik lóg ki a sorból?
a) zongora
b) xilofon
c) gong
d) pergődob
- Melyik filmben nem játszott Mel Gibson?
a) Mi kell a nőnek?
b) A rettenhetetlen
c) Beépített szépség
d) Halálos fegyver 3
- Melyik nem tó?
a) Balaton
b) Attersee
- Melyik nem vajdasági város?
a) Nagykikinda
b) Versec
c) Pancsova
d) Baja
- Melyik elem nem a VII. főcsoport tagja?
a) Cl
b) I
c) S
d) F

(Megfejtés: 1. a, 2. c, 3. c, 4. d, 5. c)

Tudod-e?

Egy kutatócsoport szerint aki megtalálja a képen 18 háromszöget, annak átlagon felüli, azaz 120-nál magasabb az IQ-ja. Megtaláljátok a képen a 18 háromszöget?

FEJTÖRŐ

Mit kérdezzen a vándor?

Egy vándor útja során egy utélágazáshoz ér, ahol mindig egy ór áll. Tudja, hogy az egyik út a tengerhez vezet, ahova ő el szeretne érni, a másik viszont a hegyekbe visz. Azt is tudja, hogy két ór van, az egyik mindig hazudik, a másik mindig igazat mond, és hogy felváltva egyik nap egyik, másik nap a másik órkodik. De azt nem lehet tudni, hogy amikor ő odaér, éppen melyik az ügyelet. Mit kell kérdezni az órtól, ha csak egy kérdést tehet fel neki, és azt szeretné, hogy az a tenger felé vezető utat mutassa meg neki?

(Megfejtés: Azt kell megkérdeznie az ügyeletes órtól, hogy merre mutatna a másik ór, ha megkérdezné tőle, merre vannak a hegyek? Ha az igazmondó ór van ott, akkor az tudja, hogy a másik hazudna, ezért ő a tenger felé mutatna. Ha a hazug ór az ügyeletes, akkor az is tudja, hogy a másik ór a tenger felé mutatna erre a kérdésre, de mivel ő hazudik, így a tenger felé mutatna.)

Megtalálod a két kép közötti négy különbséget? Nem lehetetlen!

Hajlamos vagy másokat hibáztatni? A világ tele van különböző értelmi szinten álló emberekkel, mégis alapvetően mindenki azt gondolja magáról, hogy intelligens. Pszichológusok egy csoportja összeszedett 5 olyan emberi tulajdonságot, ami szerintük megkülönbözteti az okos és a buta embereket egymástól.

Másokat hibáztatnak a saját hibáikért

Ha valaki következetesen próbálja másra hárítani a hibáit, akkor azzal pont azt bizonyítja, hogy nem vág úgy az esze, mint gondolná. Mert az ostobák rendszerint nem szeretnek felelősséget vállalni a hibáikért, inkább önsajnálta esnek, vagy egyszerűen másra mutogatnak. És ez pont olyasmi, amit egy okos ember soha nem tenne.

Mindig nekik legyen igazuk

Konfliktusos helyzetben az okos emberek könnyebben együttéreznek a másikkal és könnyebben megértik az érveiket. És tudják, hogy ezeket az érveket miként integrálják a saját gondolatmenetükbe, és hogyan vizsgálják felül a véleményüket. Az intelligencia egyik biztos jele, hogy más nézőpontból is magukévé tud-

ják tenni a témákat. Az okos emberek mindig nyitottak az új információkra és a változó paraméterekre. Az ostobák ezzel szemben képtelenek megváltoztatni az álláspontjukat, figyelmen kívül hagynak minden ellenük felhozott érvényes érvet.

Dühösen és agresszíven reagálnak a konfliktusokra

Természetesen az intelligensebb emberek is kijönnek a sodrúkból időről időre, de a kevésbé intelligens személyeknek ez a bevett reakciója arra, amikor dolgok nem úgy mennek, ahogyan elképzelték. Ha úgy érzik, hogy nem uralják annyira a helyzetet, ahogyan szeretnék, hajlamosak dühösen és agresszíven viselkedni. Ezzel akarják biztosítani a pozíciójukat.

Figyelmen kívül hagyják más emberek igényeit és érzéseit

Az intelligens emberek általában nagyon jól empaticizálnak másokkal, ami megkönnyíti számukra, hogy megértsék a másik ember nézőpontját. A magasabb IQ-szintű emberek hajlamosabbak arra, hogy tetteikért cserébe ne várjanak el semmit. Egy intelligens ember könnyebben/jobbán felméri mások igényeit, és inkább akar nekik segíteni, mint egy kevésbé intelligens. Az önzőség egy teljesen normális és emberi viselkedés, de fontos, hogy egyensúlyt tartsunk a saját céljaink kergetése és a más emberek érzése között.

Azt hiszik, hogy jobbak, mint bárki más

Egy okos ember próbál motiválni és segíteni másokat. Teszi mindezt azért, mert nem fél attól, hogy háttérbe szorul. Van egy egészséges magabiztosságuk, és elég okosak ahhoz, hogy felmérjék, mi tartozik a kompetenciájukba. Az ostoba emberek hajlamosak csak azért kritizálni másokat, hogy jobb fényben tűntessék fel magukat. Azt hiszik magukról, hogy mindenki fölött állnak, és mindig gyorsan ítélik meg.

A történelem tele volt újító zsenikkel, akik megváltoztatták a világot. Az olyan személyek, mint Szókratész, Leonardo da Vinci, Isaac Newton és Albert Einstein úttörő ötletei a haláluk után is életképesek maradtak. Természetesen zseniális képességekkel megáldott emberek ma is vannak. Íme néhány személy, aki igen kiemelkedő, sokakat túlszárnyaló intelligenciával rendelkezik.

Polgár Judit

A sakk történet legjobb női sakkozója. A női világranglistát 1989 óta megszakítás nélkül vezeti. 12 éves kora óta a felnőtt női világranglista 1. helyezettje. Judit és a két nővére, Zsuzsa és Zsófia (mind a ketten a nemzetközi férfi sakknagymesteri cím viselői) egy pedagógiai kísérlet résztvevői: az apa, Polgár László bebizonyította, hogy a gyermekek csúcsteljesítményekre képesek, ha korai életkortól (életkoruknak megfelelő módon) képzik őket egy speciális területen.

Mislav Predavec

A világ legnagyobb zsenije

Mislav Predavec egy osztrák matematikus, akinek mérhető IQ-ja 190. *„Mindig is úgy éreztem, hogy egy lépéssel előrébb vagyok a többiekénél. Ahogy az iskolai feladatok szaporodtak, én egyre gyorsabban oldottam meg őket.”*

Chris Hirata

13 éves korában ő lett a legfiatalabb amerikai állampolgár, aki megkapta a Nemzetközi Fizikai Diákolimpia aranyérmét. 14 évesen kezdte meg tanulmányait a kaliforniai technológiai intézetben és 16 évesen már a NASA-nak dolgozott. 225-ös IQ-val rendelkezik.

Saul Kripke

Díjnyertes gondolkodó és filozófus. Ő is csodagyerek volt, tanult ősi hébert, ám inkább más irányba fordult: bonyolult matematikai és filozófiai kérdéseket kezdett boncolgatni. Több jelentős műve is keletkezett a filozófia, a nyelv, a matematika, a logika, a matematikafilozófia, a metafizika és az ismeretelmélet témaköréből. 2001-ben elnyerte a neves Rolf Schock-díjat.

Edward Witten

Kivételes tudós, elismerték kutatásainak fontosságát a húrelmélet, az M-elmélet, a kvantum-gravitáció és szuperszimmetria területén. Fizikusként is jelentős hatással volt a matematikai tudományos életre. Több díjat is kapott, köztük van a Fields-érem, a Dirac-díj, az Albert Einstein-érem és a Nemmers Matematikai Díj.

Stephen Hawking

Vezető angol elméleti fizikus volt. Nem csupán kiemelkedő szakmai sikerei által vált ismertté, hanem a laikusoknak szóló ismeretterjesztési munkássága révén is azon kevesek közé sorolható, akik részei lettek a populáris kultúrának is, mint például Albert Einstein.

Batman

Két férfi iszik az Eiffel-torony tetején levő bárban. Már meglehetősen mennyiségű italt elfogyasztottak, amikor azt mondja az egyik:

– Te, repülünk már egyet itt a torony körül! – Bolond vagy, komám, hiszen lezuhanunk!

– Dehogya! – mondja neki az első, azzal nekirugaszkodik, és pazar ívben körülrepüli a tornyot, majd lehuppan az ivóban.

– Mondom én, hogy megy ez! Erre a másik is nekirugaszkodik, de azonnal lezuhan és szörnyethal. Mire a pincér:

– De piszkos vagy, Batman, amikor iszol!

Jó üzlet

Hosszú idő után találkozik két barát.

– Miből élsz? – kérdezi az egyik.

– Két postagalambot árulok.

– Ezt hogy érted?

– Úgy, hogy amelyiket reggel eladom, az estére hazarepül!

Baleset után

Magához tér a kórházi ágyon a balesetben eszméletét veszített autóvezető, és révetegen körülnéz:

– Hol vagyok?

– A 14-esben – mondja a nővér.

– Cellában vagy kórteremben?

Matekdoli

A tanár lediktál húsz példát, úgy gondolja, annyi elég lesz az egész órára. Tíz perc sem telik el, jelentkezik az egyik srác:

– Tanár úr, kérem, adna még néhány példát?

– Hogyhogy? Az előzőekkel már készen vagy?

– Nyavalyát! Csak azokhoz gőzöm sincs. A másikkal talán több mázlim lesz!

Gombaügy

Biológiaórán hangzik el a kérdés:

– Miért van a gombának ernyője?

A válasz:

– Valószínűleg azért, hogy meg ne ázzon!

Alapos ok

– Laci, miért nem voltál tegnap iskolában? – kérdezi az osztályfőnök.

– Nem jöhettem, tanár úr, mert erős hasmenésem volt.

– Ő te szegény! Elrontottad a gyomrod?

– Nem, csak rágondoltam a matekdolgozatra!

Ő segített!

– Julika, miért sír a testvéred?

– Fogalmam sincs. Én nem bántottam, inkább segítettem neki! Megenni a csokoládéját!

Az lehetetlen

A szünetben egy kis elsős sírdogál a folyosó sarkában. Odalép hozzá a tanító néni:

– Itt van egy szem cukorka, csak ne sírj, légy jó kisfiú!

– Az lehetetlen – szepegi a gyerek.

– Miért?

– Mert én kislány vagyok!

Állatkerti

A család az állatkertben sétál. Megállnak a majomketrec előtt. Gyurika megkérdezi:

– Papa, ha ezt a nagy majmot szabadon engedik, később ember lesz?

Jó játékszer

Dezsőke mindenáron egy dobót akar megvetetni magának a játékboltban. A szülők azonban vonakodnak ettől. Az eladó odasúgja nekik:

– Egész nyugodtan vegyék meg neki. A gyártó garantálja, hogy nem tart tovább két napnál!

Könny nélkül

Karcsika révedezve ül az íróasztalánál.

Anyja gyanakodva kérdi:

– Kisfiam, miért nincs előtted a könyv?

– Mert a tanító néni azt mondta, hogy könyv nélkül tanuljuk meg a leckét!

Éltrevaló gyerek

Dani sorra kapja az elégteleneket a magyar füzetébe. Az apja ezért ellátogat az iskolába, hogy beszéljen a tanárával.

– Nem értem a fiamat – mondja –, olyan éltrevaló gyerek. Tele van eredeti ötletekkel.

– Ez igaz – szól a magyartanár –, főleg a helyesírás terén!

Tehetséges rajzoló

– Mama, képzeld, a tanító néni még soha sem látott kecskét! – mondja Pannika az anyjának.

– Ezt meg honnét veszed? – kérdezi az anyja.

– Ma rajzoltam neki egyet az iskolában, és még véletlenül sem jött rá, hogy mi az.

Ezt hagyjuk!

Jolikának a Piroska és a farkas című mesét olvassa este a nagymamája.

– Látod, ezért kell szófogadónak lenni! – mondja a végén.

– Ha Piroska szót fogadott volna az anyukájának, nem ette volna meg a farkas.

– Ezt csak hagyjuk! – legyint Jolika. – Elvégre a nagymamát is megette!

Ajándék anyunak

Rudi és kishúga, Kati berohannak a konyhába:

– Anyu, mit kérsz a születésnapodra?

– Két jó gyereket szeretnék.

– Nagyszerű – örövendezik Kati –, akkor már négyen leszünk!

Állatismeret

– A kengurunak nem egyforma hosszúak a lábai. Ismersz még ilyen állatot? – kérdezi biológiaórán a tanár.

– Igen, a zergét! – válaszol a kérdezett.

– Hogyhogy?

– Hát az egyik oldalán rövidebb a két lába, hogy a meredek hegyoldalon is egyenesen tudjon járni!

Tévézés

- Irma néni, nézhetem nálad a tévét?
- kérdezi a szomszéd nénit Imruska.
- De hát nektek is van tévétek!
- Igen, de apu azt mondta, végre úgy akar megnézni egy filmet, hogy ne zavarja az én örökös kérdezősködésem.

Történelemismeret

- Miki, hol szenvedte el Napóleon az első vereségét? - teszi fel a kérdést a tanár.
- Ha jól emlékszem, a tankönyv 42. oldalán!

Fele-fele

A tanító néni mérgesen korholja a gyerekeket:

- Hányszor mondtam már nektek, hogy semminek nincs nagyobbik fele. Valaminek csak két egyforma fele lehet. És mégis, hiába beszélek, mert az osztály nagyobbik fele nem hallgat rám!

Papagáj

- Képzeld, Misi - dicsekszik az egyik fiú -, vettünk egy százéves papagájt, amelyik állandóan azt mondja, hogy anyu, apu.
- Hát ilyen öregnek vannak még szülei?

Csillagvizsgálás

- Jóska egy este a csillagokat bámulja.
- Mondd, Jóska - kérdezi tőle a kisöccse -, lakik valaki a csillagokon?
- Természetesen - válaszol Jóska. - Különböben miért lennének kivilágítva?

De jó lenne!

- Jenci ábrándozik:
- Ha sok pénzem lenne, vehetnék egy vízilovat.
- Minek neked a víziló? - kérdezi tőle a barátja.
- Nekem nem kell, de szeretném, ha annyi pénzem lenne!

Biológiaórán

- A tanárnő megkérdezi:
- Miről ismerjük meg a mérges gombát?
- A hasfájásról - válaszol egy hang az utolsó padból.

Ok a sírásra

- Hát te miért sírsz? - kérdezi a szepegő Palkót a bátyja.
- Azért, mert az a nagy fiú az előbb megbotlott és elesett.
- És ez miért fáj neked? - kérdezi a kicsit gyanakodva a testvére.
- Mert én gáncoltam el!

Korai kelés

- Zoli, nyáron mikor szoktál felkelni?
- Amikor a nap besüt az ablakomon.
- Nem korai ez?
- Dehogya! Az én ablakom nyugatra néz!

Fussunk!

- Pisti egy kapu előtt áll, és a csengőért ágaszkodik. Egy bácsi észreveszi, odamegy hozzá, és így szól:
- Várj, kisfiam, majd segítek - és megnyomja a csengőt.
- Most aztán fussunk, bácsi, mert mindjárt kiengedik a kutyákat! - mondja Pisti.

Fogorvosnál

- Bandi a testvérével jelenik meg a fogorvosnál.
- Doktor bácsi, legyen szíves, vegye ki a rossz fogat, de ne használjon érzéstelenítőt.
- Hát te egy hős vagy! - mondja a fogorvos.
- Lássuk azt a rossz fogat!
- Bandi odafordul a testvérehez:
- No, öcsi, mutasd meg a fogorvos bácsinak, melyik fogad fáj!

Néma halak

- Jancsi megkérdezi a testvérétől:
- Mondd, Zsolti, miért némák a halak?
- Hogy tudsz ilyen butaságot kérdezni? - bosszankodik a fiú.
- Te talán tudnál beszélni a víz alatt?

Villám

- Műszaki órán rászól a tanár az egyik tanulóra:
- Úgy csapkods a kalapáccsal, mint a villám!
- Olyan gyorsan dolgozom? - kérdezi a gyerek.
- Nem. Csupán azt akartam mondani, hogy a villám sem csap le kétszer ugyanarra a helyre.

Afrikában

- Képzeld, amikor egyszer Afrikában jártam, éjszaka egy elefánt hangja riasztott fel. Felkaptam a puskámat, és úgy, pizsamában lőttem le az elefántot!
- Ez mind nagyon szép - mondja a barátja. - Csak azt nem értem, hogy miért volt az elefánt pizsamában!

Sebességkorlátozó tábla

- Egy férfi száguldozik az új autójával. A rendőr megállítja:
- Uram, nem olvasta a sebességkorlátozó táblát?
- Micsoda? Olvasni ilyen sebesség mellett?

Kút a sivatagban

- Hosszú vándorlás után a sivatagban szomjazó ember végre meglát egy kútát, és utolsó erejével felkiált:
- Víz!
- Mire egy hang a kútból:
- Hol?

Útbaigazítás a Szaharában

- Megy egy ember a sivatagban, találkozik egy beduinval.
- Elnézést, meg tudná mondani merre van az oázis?
- Persze, menjen itt egyenesen előre, aztán kedden forduljon balra!

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Mintha nem okozott volna különösebb fejtörést idei 7. számunk nyereménykérdése sem, talán azért, mert sokan közületek szívesen táncolnak. Nyereménykérdésünkre a helyes válasz a break tánc, azaz ismertebb nevén „break-dance”. A hetvenes években indult ez a zenei stílus, melyet jellegzetes táncmozgás kísért. Hódító útjára az Egyesült Államokból indult, eleinte szelidebb mozdulatokat tartalmazott, de az idő előrehaladtával és a táncstílus fejlődésével egyre több akrobatikus elemet, mutatványt tartalmaz.

A helyes választ beküldők közül a szerencse ezúttal a királyhalmi Nagygyörgy Zsókára, a Petőfi Sándor iskola hetedikes tanulója mosolygott. A nyertesnek gratulálunk, nyereményét a jövő hónap elején postázzuk.

Újabb feladványunk természetesen a mellékelt fotóhoz kapcsolódik, és a múlt hetihez képest egészen könnyű. Hűsvét közeledtével már az édességen törjük mi is a fejünket, így eheli feladványunkban arra keressük a választ, milyen torta látható a képen. Felismered? Mit tudsz arról, kinek a nevéhez fűződik? Ha megvan a megfejtés, ne teketóriázz, küldd el címünkre legkésőbb 2018. március 30-áig! Helyes válaszdoddal könyvet nyerhetsz. Levélcímünk változatlan: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs

Kérjük, a nevek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímet is. Köszönjük!

A XXIX. Zrínyi Ilona Matematikaverseny vajdasági területi válogatójának legjobbjai

A magyarországi Matematikában Tehetséges Gyermekért (MATEGYE) Alapítvány ebben a tanévben is megrendezi a Zrínyi Ilona kétfordulós (területi, országos) matematikaversenyt. Teszt formájában bonyolítják le, és elsődleges célja a matematika népszerűsítése. A vajdasági területi döntőre több száz általános iskolás (másodiktól nyolcadikig) és középiskolás (gimnáziumok és külön a szakiskolák) nevezett be, nem sokkal kevesebb, mint ahányan tavaly jelentkeztek a versenyre.

A zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumban megtartott eredményhirdetéssel és a legsikeresebb diákok megjutalmazásával véget ért a XXIX. Zrínyi Ilona Matematikaverseny vajdasági területi válogatója. A magyarországi döntőre Vajdaságból a beküldött tesztek eredményei alapján a MATEGYE Alapítvány a következő diákokat hívta meg: **Zivanac Léna** (2. o., Cofman Iskola, Szabadka), **Papp Szabolcs** (3. o. Temerin), **Császár Ákos** (4. o. Palics), **Sinkovics Alex** (8. o. Csanta-

A matematikaversenyen Kuti Lili, a szabadkai J. J. Zmaj iskola 4. c osztályos tanulója saját kortársai között a 2. helyezést érte el. A felvétel az ünnepélyes díjkiosztón, Zentán készült

ver), **Apró János** (10. o. Bolyai TKG), **Besnyi Levente** és **Farkas Naomi** (10. o. Műszaki Középiskola, Szabadka).

Osztályonként az első hat helyezett tanuló oklevelet kapott, az első három pedig az oklevél mellett könyvjutalomban részesült. (ger)

A Zrínyi Ilona Matematikaverseny legjobbjai, a hátsó sorban: Farkas Naomi, Apró János és Sinkovics Alex, az első sorban: Zivanec Léna, Papp Szabolcs és Császár Ákos

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm
Tartomány

Magyar
Nemzeti
Tanács

Vajdasági magyar
gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Farkas Ilona, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs